

 Minuni contemporane

Este liberă preluarea textului, în format electronic sau în variantă tipărită – cărți, ziare, reviste, doar cu menționarea exactă a sursei.

© Pentru prezenta ediție, Editura Areopag
www.editura.areopag.ro

Editura Meditații: ISBN 978-606-92034-8-4

Editura Areopag: ISBN 978-606-92998-0-7

Minuni contemporane

Sfântul Nectarie din Eghina
Sfântul Cosma Protosul
Sfântul Ioachim din Ithaca
Sfântul Arsenie Capadocianul
Cuviosul Paisie Aghioritul
Cuviosul Iacov Tsalikis

Editura Areopag
Editura Meditații
București, 2011

 Introducere

Volumul de față conține un interviu pe care i l-am luat doamnei Maria-Liliana Manolache, o femeie care a trecut prin grele încercări, dar care a avut parte și de mângâieri duhovnicești deosebite. Domnul Mihai Manolache – soțul ei – a luat parte activă la discuție, spunând cuvinte de folos și întâmplări duhovnicești. Interviuul a fost realizat în luna august 2010, în Tesalonic, familia Manolache fiind stabilită în Grecia de mai mult de zece ani.

Un fragment din carte, cel despre operația minunată pe care Sfântul Nectarie i-a făcut-o doamnei Manolache atunci când, bolnavă fiind, a venit să se închine la moaștele sale în Eghina, a fost inițial inclus în volumul *Noi minuni ale Sfântului Nectarie*, apărut la Editura Egumenița, de unde a fost preluat în revista *Familia ortodoxă* nr. 10/2010. Unii cititori și-au arătat interesul de a citi și restul interviului.

Redactorul șef al revistei (Mihai Cristea) scria în prezentarea textului: „Vom reproduce aici o minune consemnată în această carte, pe care am ales-o pentru că noi înșine putem da mărturie despre veridicitatea acestei povestiri, în care se vede că Dumnezeu cel minunat întru sfinții Săi lucrează la fel astăzi ca și în urmă cu două mii de ani. Problema este aceea că noi nu mai avem credința înaintașilor noștri.” (p. 35).

Cunoscându-i direct pe cei doi vorbitori, a selectat mărturia lor dintr-un volum de zeci de minuni. Și acest gir a contat, ajutându-i pe unii dintre cititori să fie receptivi față de text.

De fapt, puținătatea credinței noastre ne face să comparăm experiențele duhovnicești descrise aici cu cele trăite de noi înșine și, văzând că noi nu am avut astfel de cercetări cerești, reacția poate fi de respingere.

Mărturisesc că, dacă aș fi citit textul acesta tipărit, poate aș fi avut și eu anumite rezerve. Dar întâlnirea față către față cu soții Manolache a contat mult. A mai a contat și faptul că avem unele cunoștințe comune, care au întărit faptul că nu avem de-a face cu niște oameni care exagerează. Unele amănunte pot fi verificate. De

exemplu, doamna Manolache povestește cum i s-a arătat un sfânt, de care nici măcar nu auzise, și i-a spus să pună să i se facă o icoană și să îi aducă o parte din sfintele moaște în România. Noi, cei care citim, nu avem de unde să știm dacă a fost așa sau nu. Dar în biserica din satul Hreățca, de lângă Suceava, se află și icoana mare, pusă în iconostas, a sfântului, și răclița cu părțile din sfintele sale moaște, aduse în România din Grecia de familia Manolache.

Întrucât de mai mulți ani strâng minuni făcute de Sfântul Nectarie, am auzit de la o cunoștință care o cunoscuse pe doamna Manolache chiar la Eghina despre *operația* minunată pe care i-a făcut-o Sfântul Nectarie. Ajungând în Grecia, am rugat-o să accepte să-mi dea un interviu despre aceasta. Interviul a fost mai lung și mai interesant decât mă așteptam. (În forma tipărită, am schimbat doar ordinea părților discuției. Astfel, partea despre ajutorul Sfântului Nectarie și al celorlalți sfinți a fost așezată la urmă, tocmai pentru a le da cititorilor posibilitatea de a se obișnui cu universul duhovnicesc al familiei Manolache.) Întors în țară, am apucat să anexez mărturia despre Sfântul Nectarie chiar înainte ca

noul volum despre minunile sale să intre la tipar. Ecourile pozitive m-au bucurat, cele negative m-au pus pe gânduri. Mi-am dat seama că editarea cărții de față presupune o mare responsabilitate. Dar, știind că lumina nu trebuie ținută sub obroc, am tipărit textul.

Ceea ce m-a mirat a fost că obiecțiile pe care le-au avut față de relatări unele persoane au fost legate strict de faptul că erau la începutul vieții duhovnicești, și lucruri pe care le consider elementare li se păreau anormale. Nu recomand această carte unor creștini aflați pe primele trepte ale viețuirii creștine. Ar putea fi un examen prea dur pentru ei, pentru care nu sunt poate pregătiți. Dacă o vor citi și astfel de oameni, ar putea rămâne cu impresia că au citit „science fiction” ortodox. De altfel, o cunoștință chiar așa mi-a spus despre mărturia cu Sfântul Nectarie, că e „mai SF decât filmele lui Spielberg”. Poate că, dacă familia Manolache ar fi vrut să mediatizeze minunea cu Sfântul Nectarie, dacă ar fi publicat actele medicale sau documentele de la poliție legate de cazul respectiv, credibilitatea celor relatate ar fi fost mult mai mare. Numai că soții Manolache au refuzat să devină subiecte

dezbatute în presă sau la televiziune. Au refuzat spectacolul mediatic. Dar, atunci când li s-a cerut să vorbească despre ajutorul Sfântului Nectarie, au acceptat. Și, după mai mult de zece ani de la întâmplare, au avut bunăvoința de a da această mărturie, considerând-o ziditoare pentru frații iubitori de Hristos.

Eu îi rog pe cei care vor citi această carte cu scepticism să aibă măcar bunăvoința de a face o diferență între sfaturile de folos și minunile relatate aici. Dacă minunile le pot respinge, sfaturile nu au motive să le respingă. Și, primindu-le, să se întrebe dacă nu cumva între sfaturi și minuni există o legătură lăuntrică, pentru că, de fapt, și unele, și celelalte poartă pecetea aceleiași trăiri duhovnicești...

Cred că cel mai important lucru legat de această carte este că ea ne arată că Dumnezeu face minuni și în vremurile noastre, ca și în vremurile de demult. Minunile acestea arată că Adevărul este în Biserică, în Biserica Ortodoxă, singura Biserică Adevărată, care este trupul lui Hristos. Dar, așa cum spunea și Mihai Manolache, „nu este minunea cel mai important lucru... Cel mai important este un suflet care se întoarce

și are veșnicie. Minunea asta este. Că, altfel, s-a vindecat omul, mai trăiește o sută de ani sau douăzeci de ani, moare și tot așa moare. Dar când un suflet se întoarce!... Asta trebuie s-o accentuăm, că sufletul este valoarea supremă și țelul suprem este mântuirea...”

Danion Vasile

Minuni contemporane

Despre rugăciunea mirenilor

D. V.: – Cât de importantă este rugăciunea în viața creștinului?

Mihai M.: – Cea mai mare lucrare de pe pământ este rugăciunea. Cea mai mare lucrare pe care o poate face omul pe pământ este rugăciunea. Omul, când face rugăciune cu luare-amine, se înalță. Rugăciune, și nu citire. Le-am spus unor preoți români: „Vorbiți, și nu citiți, când vreți să spuneți ceva. Așa, cu șapte cuvinte pe care le știți voi, cu cuvinte simple, pe care să le înțelegea nea Gheorghe și nea Șoșon, acolo, cu ce este acolo...”

D. V.: – Predicile trebuie să fie pe înțelesul ascultătorilor...

Mihai M.: – ... ca să-i poți scoate din scutece odată. „Deșteaptă-te, române...” – nu? Avem imnul ăsta, atât de frumos – „din somnul cel de

moarte!” Trebuie să ne întoarcem la credință, în fiecare parohie să fie ceva plăcut, să vină măcar cinci-șase oameni mai mult. Să vină către Sfânta Împărtășanie, că la mila lui Dumnezeu mergem, și nu la știința noastră, și nu la puterea noastră omenească, care e ieftină și neavenită! La mila lui Dumnezeu trebuie să mergem. Smerenie ne trebuie și rugăciune, și nu doar citire a unui paraclis sau a nu mai știu ce... Rugăciunea este smerenie și a trupului, și a cugetului, și prin asta facem un pas înainte către Domnul, că El coboară din cer pentru noi, cum am mai spus-o, și ne întinde mâna. Astea sunt niște lucruri foarte importante...

Maria-Liliana M.: – Noi avem regulă generală, ori citim Acatistul Acoperământului Maicii Domnului, ori citim Acatistul Bunei-Vestiri.

Mihai M.: – Acatistul Bunei-Vestiri este un acatist care, dacă stăruiești să-l citești, este extraordinar de folositor. Este un acatist care trebuie spus nu numai în momentele grele, ci și în toate zilele. Eu aș prefera, dacă s-ar putea, ca acatistul ăsta să fie citit cât mai des. Este un acatist care aduce mare bucurie, mare bucurie! Este extraordinar! Și nu o spun de la mine, o

spun Sfinții Părinți, care l-au preferat, că, într-adevăr, a adus mare bucurie – al *bunei vestiri*, cum spune și acatistul. E un acatist despre care eu cred că ar mângâia multă lume, dacă s-ar citi. Ar mângâia, într-adevăr! Fiindcă, de fapt, noi nu știm ce bucurie cerem. Și acatistul acesta l-au preferat Părinții în situații foarte grave, dar și la bucurii mari, fiindcă e al *bunei vestiri*. Nu știu de ce, așa l-au simțit Sfinții Părinți. Și cred că trăirea lor e adevărată. Din moment ce te duci cu patos și citești un anume acatist, e imposibil ca Dumnezeu să nu-ți arate câteva bucurii duhovnicești sau și lumești. Bucurii de astea, de care ai nevoie în fiecare zi: o masă mai caldă, o casă mai bună... orice, care să fie mai mângâietor pentru tine. Sau să te aducă mai aproape, către familie, sau să-ți aducă copiii mai aproape, sau știu eu, câte nu se pot întâmpla în viața de toate zilele.

Maria-Liliana M.: – Rugăciunea este foarte important s-o facem din răspuțeri! Și ai momente când faci rugăciune cu lacrimi, și eu de multe ori mă nimeresc să fiu singură în casă... Depinde ce neazuri ai și ce probleme, ca să fii auzit. Dar rugăciunea e foarte important s-o faci.

Rugăciunea, în general. Fără rugăciune n-aș putea trăi.

Mihai M.: – În rugăciune totdeauna trebuie să-ți găsești liniștea ca s-o faci. Că nu poți, în detrimentul acestor griji pe care le ai, în vacarmul zilei... De ce spune „să vă duceți în camera voastră, să vă închideți în camera voastră, să vă faceți rugăciunea”? Rugăciunea este taină. Și din moment ce este taină, trebuie să fie o legătură: tu – Dumnezeu. Și, pentru ca lucrul ăsta să se poată întâmpla, trebuie să lași cele pământești cu desăvârșire – atât cât îi este cu putință omului să atingă desăvârșirea – și să te unești cu Domnul prin ceea ce a lăsat ca cea mai mare lucrare pe pământ: rugăciunea. Cuvântul tău trebuie să fie sincer, cu gândul acolo, și să-l spui din inimă. Spuneau unii Părinți: „Cum trebuie să ne rugăm? Cu putere.” Și ce înseamnă „cu putere”? Înseamnă, ia gândește-te, să fi fost în război și să te scoată în linia întâi, afară, și să treacă cartușele pe lângă tine, și tu să stai – cum te-ai ruga atunci? Sau să fii în mare, și să cazi, să n-ai niciun ajutor; și înotând, acolo, către un liman, cam cum te-ai ruga? „Doamne, scoate-mi ceva în cale!”? Ești în ultimele clipe ale

vieții. Atunci există patos. Rugăciunea trebuie să aibă o parte măcar, dacă nu total, din patosul ăsta de care spuneam: de pe mare sau din linia întâi, sus, când te încercuiesc cartușele de jur împrejur. Dar, ca să ajungi la puterea asta, trebuie o legătură cu Dumnezeu – prin spovedanie, prin împărțășanie, prin chemarea numelui Lui în fiecare clipă: „Doamne, Iisuse Hristoase...”, iar dacă buzele nu pot, cel puțin mintea să aibă duioșia cuvintelor.

D. V.: – Credeți că și mireni trebuie să zică rugăciunea lui Iisus?

Mihai M.: – Absolut! Dar eu numai la mireni m-am referit. Niciodată nu m-am referit, în ceea ce am spus, la preoți, că preoții trebuie oricum s-o facă, sau monahii! Numai la mireni! Chestiunea asta o socotesc de mare folos pentru mireni. Preoții deja sunt canalizați către rugăciune. Mireni nu sunt chipul lui Dumnezeu? Mireni nu sunt chemați la mântuire? Mireni nu au păcate? Poate să-ți dea cineva mântuire, și să nu dai nimic? Nu se poate! Suntem chemați toți, suntem chemați la mântuire. Să ne spovedim și să lepădăm păcatele! Ne-a cerut un singur lucru

Domnul: să lepădăm păcatele. Să lepădăm păcatele, pentru ca să găsim mântuire. Și noi nu le spovedim! Sau, dacă le spovedim, le dăm pe jumătate. Nu le mărturisim pe toate.

D. V.: – Trebuie să ne rugăm ca Dumnezeu să ne lumineze mințile, ca să ne spovedim cum trebuie...

Maria-Liliana M.: – Maica Domnului ne ajută mult, trebuie s-o chemăm în rugăciune...

Mihai M.: – Noi am pus să i se facă o icoană, cu „Dulcea sărutare”, pentru biserica din Hrețca...

Maria-Liliana M.: – Drept mulțumire că Maica Domnului m-a salvat dintr-o grea încercare. Ne-a dat mângâierea ei.

Mihai M.: – Și icoana a fost pictată cu post și rugăciune. Și pictorul a pictat cu post. Și noi, copiii și noi, acasă, cu post, până la ora 3, 4, 5, cât s-a postit în fiecare zi. Eu am cerut asta, am cerut de la pictor de prima dată: „Dacă crezi că poți picta cu post și cu rugăciune, începem icoana, dacă nu, nu!” Adică să nu mănânce nimic cât pictează. Și, când mânca, nu mai picta. Și la

fel a postit acolo, la Hreățca, la sat, și părintele, și copiii lui acasă, și noi toți. Deci toată perioada, cât a fost... Cât a fost?

Maria-Liliana M.: – Până s-a terminat icoana!

Mihai M.: – Dar de postit, au fost mai multe zile, au fost vreo 50–60 de zile sau 70 de zile.

Maria-Liliana M.: – Noi am început-o din Postul Mare, dar a durat până după Paști.

Mihai M.: – Și pe urmă, ne-a ajutat Dumnezeu, am făcut-o, am trimis-o la Atena, am îmbrăcat-o în argint. Am făcut iconostas, frumos, am pus șapte candelas deasupra... Iconostasul e în stil grecesc. Am pus candelasle sus. Și acuma, este acolo la biserica din Hreățca, spre rugăciune, să vină toată lumea. Și părintele îi cheamă pe toți care vor să vină la rugăciune.

Despre familia creștină

D. V.: – Cum trebuie să trăiască soții viața creștină?

Mihai M.: – Unul ca altul, și unul pentru altul. Dar trăirea trebuie să fie curată, adică omul trebuie să ajungă să înțeleagă că inima lui trebuie să rămână de copil, fiindcă numai atunci rugăciunea trece deasupra capului și pleacă către cer. Dacă omul nu-și curăță inima și nu-i copil... Copilul se bucură de toate lucrurile neînsemnate, și plânge pentru tot ce-i neînsemnat, și se înduioșează la orice, și e sensibilizat de orice îl stârnește – o floare, o petală, orice – asta înseamnă că inima lui este largă și cuprinde orice. Și e curată. Ca doi soți să poată comunica între ei, chiar și la distanță, trebuie să fie curați și unul față de celălalt, să se privească în ochi curat. Să nu existe viclenie...

D. V.: – Da, viclenia înseamnă începutul destrămării familiei...

Mihai M.: – Ce înseamnă ipocrizia? Când una rostesc buzele și alta gândește inima. Domnul Se ruga pentru cei care L-au răstignit, pentru

cei care, cu două-trei zile înainte, Îi puneau înainte flori și-și dezbrăcau hainele, așternându-le pe jos, când a intrat în Ierusalim. Și pe urmă, tot aceiași oameni strigau: „Răstignește-L!” Strigau, nu? Ei, Domnul Se ruga pentru ei: „Doamne, iartă-i, că nu știu ce fac!” Dar celor care veneau și-L iscodeau, le spunea: „Plecați de aici, ipocriților! Una gândiți, și alta spuneți cu buzele voastre!” Pe aceștia i-a urât. De asta ne cere curăția inimii. Și curăția începe cu omul care-ți stă alături. Că ăsta este partenerul tău de viață. Și pe urmă-s copiii, și pe urmă-s părinții, și pe urmă-s toate celelalte rude și restul. Dar prima dată este omul cu care trăiești. Suntem un trup! Nu poate unul să fie murdar și să se ducă în restaurant să bea, și să joace cărți, și să-L hulească pe Domnul, iar celălalt să se roage acasă.

D. V.: – Deși, din păcate, există multe astfel de cazuri... Și asta pentru că puțini se gândesc la căsătorie ca la o cruce înainte de a se căsători, mulți se gândesc doar la distracții sau iubiri înfocate, dar fără Dumnezeu...

Mihai M.: – Uite un exemplu pe care l-am auzit și eu, aici, la greci: un grec o forța pe femeia lui să meargă la distracție, la buzuki, la dans,

seara. Ea i-a spus asta duhovnicului ei, și acela a sfătuit-o: „Dacă te ia cu forța, du-te, dar tu spune în sinea ta: «Doamne, Iisuse Hristoase, miluiește-mă pe mine, păcătoasa, și pe bărbatul meu!»” Și se ducea și dânsa acolo, cu mâinile în sus, și spunea: „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă pe mine, păcătoasa, și pe bărbatul meu!”

D. V.: – E caz real?

Mihai M.: – Caz real! Aici, în Grecia! Un an și ceva de zile a bătut-o, a chinuit-o, ca s-o ducă la distracție.

Maria-Liliana M.: – Ei nu-i plăcea, ea era o femeie mai credincioasă, mergea la duhovnic, se spovedea...

Mihai M.: – Și, la un moment dat, duhovnicul ei – Dumnezeu a lăsat așa – i-a spus: „Du-te! Dar spune: «Doamne, Iisuse Hristoase»”. Și bărbatul o pune să ridice mâinile în sus, să pocnească din degete și să danseze, dar ea spunea „Doamne, Iisuse Hristoase”. După un an de zile, îl întoarce pe omul ăsta, îl întoarce la credință! Acum, el este monah într-o mănăstire, cei doi copii ai lor s-au făcut preoți, amândoi, și ea este călugăriță.

D. V.: – E foarte interesant exemplul pe care l-ați dat! Oamenii se folosesc când aud exemple din acestea, vii. Uite, nu s-a întâmplat acum cinci sute de ani! Uite, cei care le-au trăit sunt vii, nu sunt povești nemuritoare!

Mihai M.: – Este o chestiune reală. Sfinții noștri cum s-au făcut sfinți? Li s-a impus să se închine idolilor, dar ei au rezistat prigoanelor care au fost... Chiar dacă te duci acolo, dar dacă trăirea ta este cu Domnul... Nu ne-a spus Domnul să fim ca mieluşei printre lupi? Și o să fim așa. Nu știți cum pe părintele Paisie Aghioritul venea și-l mușca șarpele de picior, și el nu se ridica de la rugăciune? Vorbea cu animalele sălbatice, și ele veneau și plecau, veneau și plecau. Dumnezeu controlează totul, totul. Dar trebuie să vadă inima noastră curată. „Că a unora ca aceștia este Împărăția Cerurilor.” Și nu putem altfel, trebuie să devenim iar copii. Asta este! Și-n familie, și-n greutățile ei, și-n minister sau oriunde lucrăm, trebuie să avem trăirea noastră curată, ca și copiii. Facem munca noastră în lume, cu toată priceperea și cu toată puterea omenească, dar în inimă să fim copii. Cel de lângă noi rămâne totdeauna fratele nostru, care are nevoie de

ajutor. O mână întinsă este mâna Domnului. Trebuie să știm să-i dăm fratelui nostru! Și dacă nu putem să-i dăm nimic, măcar un pic de duioșie, două vorbe calde, care să-l readucă psihologic măcar, dacă nu duhovnicește, la o linie de plutire. E mare lucru și asta.

D. V.: – E foarte importantă comunicarea dintre oameni...

Mihai M.: – În familie, doi oameni, dacă nu sunt la fel, stau un an, doi, trei, nu pot rezista, se despart. Ori stau chinuți și înnebuniți, și își face fiecare viața lui personală, situație în care se distrug copiii. Că un copil, până la doi ani, asimilează cel mai mult în mintea lui – culorile, tot ce vede în lumea asta – și pătrund în caracterul ăsta deprinderile, a doua natură, deprinderile pe care le are de la părinți. E foarte importantă viața liniștită, viața cu Hristos, să învețe copilul să vadă o icoană, să vadă cum te închini, să vadă... Toate astea intră și rămân în el! Cu cât le dezvoltă, pe parcursul vieții, cu atâta o să poată să le folosească. Dar ele sunt deja, până la doi ani... De asta trebuie, în primii ani ai căsătoriei, mai ales când copilul prinde toate informațiile, să fie liniște, pace, o viață de biserică, o

viață de curăție, o viață de familie, niște canoane de familie de la care nu se face rabat. Și nu să vadă ceartă, sau prea multe în casă, astea duc la rău, lucrurile astea de prisos duc la rău.

D. V.: – Prea multe în casă, în ce sens? Prea multe obiecte?

Mihai M.: – Prea multe obiecte, prea multe jucării pentru copii, prea multă mâncare, prea mulți bani, prea multă îmbrăcăminte, prea multă televiziune... Totul să fie într-un anumit canon. Da, mergem și vedem la televizor un film documentar, niște știri, vedem o chestiune care e foarte bine aranjată, vedem, știu eu... viețile unor oameni, da! Dar nu prea mult, pentru că atunci începe patima să lucreze. Toate canoanele astea să le ținem... Dar să nu vrem să avem prea mult! Să ne învățăm ca, atunci când am mâncat, să luăm farfuria și s-o ducem s-o spălăm. E mare lucru, copilul să aibă treaba asta învățată în viață. Știm că acolo unde am dormit, dimineața am luat cearșaful, l-am strâns și l-am pus frumos la capătul patului. Sunt lucruri pe care le vede și în camera lui, la părinți, și le face și el. Și dacă n-o face, îl învățăm. Și-l învățăm la vârstă când prinde, nu pe urmă.

Maria-Liliana M.: – Că după aia iese cu turma asta, cum am pățit noi. Mihai a început să aducă niște băieți musulmani la credința ortodoxă.

Mihai M.: – Da, i-am ajutat mult, i-am învățat și s-au botezat deja, au trecut de la musulmani la ortodocși. Merg la biserică și acuma, și-n Albania, și peste tot. Unul a vrut să se facă și preot, și a fost la patriarhul Anastasie, mult timp. S-a botezat, băiatul merge în fiecare duminică la biserică, are și alți băieți pe care-i aduce, am și altul acuma, care vrea să se boteze. Și nu le dau certificatele de naștere la ei, că știu că se botează! Albanezilor nu le dau deloc! Că vin aici și se botează! Văzând că i-am ajutat pe musulmani să se apropie de credința creștină, diavolul a lucrat... Să vedeți cum a lucrat diavolul! Una dintre fetele mele, fiind ortodoxă, s-a îndrăgostit de un musulman, din clasa ei de la liceu, de acolo, și trei ani jumate, patru ani, cât a fost, m-a înnebunit! S-a îndrăgostit de el, numai de el, nu mai vedea casa, nu mai vedea nimic, a făcut împotriva noastră totul! Și zic: „Uite cum mă lucrează diavolul! Eu aduc alți băieți la creștinism, și diavolul intră în casa mea și în patul meu și îmi stârnește atâta neplăcere și atâta...”

Maria-Liliana M.: – Când eram singură acasă, pur și simplu de multe ori țipam. Plângeam, făceam Acatistul Sfinților Epictet și Astion și spuneam: „E româncă de-a voastră, sfinților, ajutați-mă. Nu mă lăsați, că mor.” Și simțeam mângâiere de la sfinți, și aveam încredere că fata o să se desprindă de el. Și s-a desprins.

Mihai M.: – Deși eu nu mă așteptam. La o vârstă când nu poți controla sentimentele, ea s-a dus la preot, s-a mărturisit plângând și apoi a venit acasă: „Cum am putut, tăticule, cum am putut, mămico...”

Maria-Liliana M.: – Și m-am rugat mult la sfinții ăștia, Epictet și Astion...

Mihai M.: – ... care sunt sfinți ai Constanței, ai României noastre, care au fost martirizați pentru credința ortodoxă, și ne-au răspuns sfinții. Și, într-adevăr, a venit timpul când fata a ajuns să-l urască. Întreabă: „Cum am putut să stau cu el atâta timp? Mi-e greață de el! Cum am putut atâta timp să stau orbită? Că mă făcea sclavă: «Fă asta, fă asta, fă asta!» Sub sclavie! Începea lucrurile astea!” Zic: „Tu vezi lucrurile astea în casă la noi? La noi e un obicei: fiecare își spune

cuvântul, are dreptul la cuvânt, are dreptul să hotărască și are libertatea lui în a discerne, în a face ce vrea! Pe când la musulmani nu! Îți impună un anume rit: «Așa faci și așa faci...»” În perioada cât în Grecia au fost turcii, au dat foc nu numai la mănăstiri, ci dădeau foc la livezile de măslini din Pelopones și de peste tot... Au făcut mult rău! Din icoane, din iconostase și din catapeteasmă făceau târlă pentru oi, vă dați seama? A fost blestemat acest popor! Și blestemul se duce din neam în neam! Dar sunt și dintre ei care lasă rătăcirea... și caută. Cel care strigă este auzit – și cred asta! – și celui care cere i se va da! Dar necredința unde duce? Unde lovește, nu vedeți? Exact în ceea ce e plăcut Domnului. Lovește acolo unde este adevăr: „Nu, du-te după fantezia asta!” Și nu putem să mergem, nu? Iaca de ce turma este atât de mică: fiindcă nu poate să reziste cel care nu este de acord cu viața creștină... Vezi, și într-o familie: doi oameni, dacă nu sunt la fel, nu rezistă!

D. V.: – Care sunt principalele greutăți cu care se confruntă un părinte creștin care vrea să-și educe bine copiii?

Mihai M.: – Nu poți să-i impui cu vorba copilului nimic. În viața creștină, copilul trebuie să vadă faptele tale. El culege informațiile și mișcarea din casă cu o putere cum nu-ți poți imagina, nu-ți poți închipui. Tu, ca părinte, crezi că trebuie să-l înveți, dar el deja e învățat prin ce a văzut. Aici e o chestiune cu care noi, părinții, vrem să ne păcălim. Copilul se plictisește de sfaturile noastre, el vede cum ne mișcăm, cum ne comportăm, el vede ce ne place nouă, cum ieșim în societate, ce privim la televizor, cum mâncăm, cum bem, cum vorbim între noi. Toate lucrurile astea el le știe înainte de a-l sfătui noi. Greutatea este să-i dăm timp să crească. Noi îi impunem: „Fă asta, fă asta.” Ajută-l și pune-l pe o linie, astfel încât să te aibă prieten, să te socotească prieten. Să-ți spună: „Hai să ieșim la o plimbare, că vreau să-ți vorbesc...” Așa poate fi câștigat copilul. Altfel, impunându-i ceva, la informația pe care o avem azi, ești pierdut. Copilul n-are nevoie doar de sfaturi, are nevoie de un prieten, are nevoie să-și deschidă inima față de un om, și trebuie să-l aduci în starea de a-și deschide inima în fața ta.

D. V.: – Cum poți face asta? Care este secretul?

Mihai M.: – Trebuie să te folosești de învățătura Bisericii. Vorbindu-i despre cele lumești, trebuie să-i vorbești și despre cele duhovnicești. Și făcând rugăciune pentru el.

Maria-Liliana M.: – Eu cred că trebuie rugăciune multă.

Mihai M.: – Se lucrează în trei. Făcând rugăciune pentru copil și spunând „Doamne, luminează-l pe copilul meu”, rugăciunea se duce în sus. Și de sus coboară către mintea lui putere dumnezeiască și luminare.

Maria-Liliana M.: – Eu am încercat s-o ajut pe fată, când era prietenă cu musulmanul acela. De exemplu, avea o întâlnire. Și, când știam că trebuie să se întâlnească cu el, eu mă puneam în genunchi, și fata venea înapoi acasă.

Mihai M.: – Venea înapoi acasă.

Maria-Liliana M.: – Cum pleca, mă puneam imediat în genunchi și mă rugam. Și se certau, și venea înapoi. Sau uneori nici nu mai pleca, rămânea acasă.

Mihai M.: – Copilul trebuie să mănânce papa lui, nu ai ce face. Dar trebuie să vorbești cu Dumnezeu pentru copil.

Maria-Liliana M.: – Fiindcă, dacă le vorbești copiilor despre Dumnezeu, te resping.

Mihai M.: – Vorbești cu Dumnezeu despre copiii tăi: „Doamne, tu vezi copilul ăsta... Copiii nu sunt doar ai noștri. Sunt ai Tăi, Doamne... Dacă Tu îl suporti, cine sunt eu să nu o fac?” Trebuie o anumită îngăduință, fiindcă îngăduința asta nu-i salvează numai pe copii, ne salvează și pe noi. Dumnezeu ni-i dă, și pe copil, și pe vecin, și pe cel care ne scuipă, pentru mântuirea noastră. Dar noi nu vedem asta. Vedem doar: „Ah, ce calvar duc eu...” La vârsta când e atâta informație și sentimentele nu le mai poți controla, copilul nu mai primește sfaturi de la părinți. Să ne rugăm la Dumnezeu să-i păzească. Crucea o s-o ducă și ei, cum o ducem și noi și cum o duce fiecare. Numai să fie cruce spre salvarea noastră...

Maria-Liliana M.: – Toate să le facem pentru noi, pentru mântuirea sufletului. Domnul nu are nevoie de nimic de la noi.

Mihai M.: – Dar această mare bogăție pe care a pus-o în noi Dumnezeu, sufletul, ne-o cere înapoi. Știe că avem neputințe. Nu ne judecă pentru că am păcătuit, ci pentru că nu ne-am ridicat. De asta S-a răstignit Hristos, pentru mântuirea noastră, pentru că ne iubește, pentru noi. Și ne dă în fiecare duminică jertfa cea fără de sânge. „Veniți la potir” – ne cheamă. Nu o dată pe an, ne cheamă în fiecare duminică. Niciodată nu suntem vrednici de împărtășanie, dar să venim la împărtășanie. Căci, atunci când ne împărtășim, o dată, de două, de trei ori, în nevrednicia noastră, atunci începe procesul de conștiință: „Măi, eu mă duc în fața potirului, în fața lui Hristos...” Nu este un simbol, este însuși trupul și sângele Domnului. Este important să te duci... Și: „Sunt ticălos, dar pot să mai fac păcatul ăsta?” Poate o să-l mai faci, dar a treia, a patra oară n-o să-l mai faci... Cu mila lui Dumnezeu începe urcușul spre mântuire.

Lupta pentru mântuire

D. V.: – Cum trebuie dusă lupta pentru mântuire?

Mihai M.: – Tentațiile sunt mari. Sunt cei din jurul tău, dar și trupul te luptă, te luptă și lumea, și te luptă și satana. Dar zici că le poți stăpâni și măcar atât cât le poți stăpâni, și tot e bine, că nu știi cum lucrează Dumnezeu în fiecare. Unul are un caracter mai dificil, altul este mai așa, mai liniștit, și Dumnezeu lucrează în fiecare după caracterul lui. Dar să avem râvnă către adevăr. Către Sfânta Împărăție. Ce spune preotul când ne cheamă la potir? „Cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați!” Ei, cu câtă avem! Că n-o să avem multă frică de Dumnezeu, că n-o să avem multă credință, că n-o să avem multă dragoste – dar cu astea, câte le avem, hai să mergem spre potir, că asta este chemarea. Acuma, cât este – știe Dumnezeu! Dar măcar să mergem spre potir. Când spunem *Tatăl nostru*, spunem „pâinea noastră cea spre ființă”. Pâinea noastră, în română spunem și „cea de toate zilele” – e de toate zilele! Dar în greacă e „cea spre ființă”, care ce înseamnă?

Sfânta Împărtășanie! Am aflat o chestiune foarte importantă de la un teolog care a vorbit în Rhodos. Un bogat trecea pe lângă un ascet și, văzându-l slab, slab, îi spune: „Măi, omule, ce chin, ce jertfe faci tu! Uite ce slab ești! Aoleu, ce jertfe faci tu și ce slab ești, ca să poți rezista tentațiilor!” Și zice ascetul: „A, nimica nu fac! Eu fac șaptezeci de ani acuma, cât o să mai trăiesc jertfa asta – o nimica toată, șaptezeci de ani... Dar mă uit la ce jertfe faci tu, că tu cheltuiești Împărăția de veci, pentru șaptezeci de ani! Eu cheltuiesc ăștia șaptezeci de ani pentru Împărăția de veci! Eu fac nimica toată! Șaptezeci de ani mă chinuiesc aici cu post și rugăciuni, dar câștig viața de veci. Dar tu o cheltuiești pe cea de veci – mii de ani, milioane de ani! – pentru șaptezeci de ani?! O, săracul de tine!” Și ăsta și-a pus cărbuni pe cap imediat. S-a dus acasă: „Măi, femeie! Ce mi-a spus omul ăsta? Noi, care suntem atât de bogați și avem de toate! A zis că eu cheltuiesc viața de veci... Tu-ți dai seama ce cuvinte mi-a spus?” Și s-a dus înapoi la el, la omul ăla, să-l caute, să-i explice ce se întâmplă! Și, într-adevăr, asta se întâmplă și în zilele noastre! Cheltuim viața de veci...

Maria-Liliana M.: – Teologul acela a povestit și despre un scriitor...

Mihai M.: – Da, despre Nikos Kazantzakis, care avea un văr care era gheronda... Avea un verișor care era la Sfântul Munte, era gheronda acolo. Și s-a dus și a vorbit cu el. Și acela i-a zis: „Măi, din moment ce tu nu crezi că există viață după moarte, adică după adormire, că de fapt nu e moarte – de asta-i spune și în grecește *adormire* –, ce pot să vorbesc cu tine? Rămâi ateu în continuare! Din moment ce trebuie să crezi că paharul ăsta, dacă vrea Dumnezeu să pună energie în el, îl face și merge, și tu nu crezi, crezi numai asta... din moment ce nu se vede sufletul și tu-l vrei numai să se vadă, ia-le pe astea pe care le vezi și trăiește cu ele! Eu cred în ceea ce este veșnic și cred în viața de după adormire. Și cu asta merg, și pentru asta lupt. Și pentru asta sunt aici. Tu să trăiești cu scrierile tale, cu ateismul tău, că nu le crezi.”

D. V.: – *Kazantzakis a fost condamnat de Biserica Greciei pentru ideile sale eretice.*

Mihai M.: – Să știi că fiecare om are în ființa lui ceva divin, că Dumnezeu a lăsat în toate

mădularele noastre, și-n toată ființa noastră, a lăsat semnul Lui dumnezeiesc, dar noi nu-l dezvoltăm. Îl lăsăm acolo, în neștire, să stea în amorțire. Nu-l dezvoltăm, nu-l scoatem la suprafață și nu-i dăm șansa și nu cerem de la Dumnezeu luminare ca să-l dezvoltăm... îl lăsăm acolo, în necunoștință să rămână în noi. Fiecare om are în el dragoste, fiecare om are în el ceva bun... Dumnezeu a binecuvântat nunta și nașterea de copii. Dar și astea au niște zile anume, când să le faci. Și să fie făcute nu ca plăcere și numai ca plăcere. Cum spun și alți părinți: „Da, e și o plăcere, dar scopul este fructul dragostei, nașterea de copii”. Este un lucru cât se poate de pământesc și de omenesc. Cel mai mare scop al omului pe pământ este salvarea sufletului. Țsta e scopul suprem. De asta revin iar la Sfânta Împărtășanie: oare poate omul lupta singur, fără Sfânta Împărtășanie, ca să ajungă la scopul suprem?

D. V.: – Doar prin puterile noastre nu putem face nimic...

Mihai M.: – Contează cu ce râvnă și cu ce credință venim către Maica Domnului, către Domnul. Și, ca rugăciunea să fie auzită, trebuie

să-ți cureți sufletul. Toți suntem păcătoși în felul nostru. Unii nici nu ne gândim că cele pe care le facem sunt păcate. Și sunt niște trăiri interioare care duc la lucruri satanicești. Nu trebuie alimentate astea, fiindcă te duc către acolo. Lucrarea noastră cea mai mare, cum am spus, este să ne găsim mântuirea sufletului, și pe asta trebuie s-o lucrăm. Asta e hrana duhovnicească de care are nevoie sufletul în fiecare zi. Cum îi trebuie stomacului mâncare și câtă trudă facem, de dimineață și până seara, ca să umplem stomacul și să-i facem trupului toate plăcerile, sufletului, care este veșnic, oare câtă hrană îi trebuie dată? Trebuie să-i dăm, și noi îl ținem în amorțire! Nu trebuie și lui, măcar cât de cât, să-i dăm? Dacă vrem să așteptăm ceva...

Maria-Liliana M.: – Ca să faci treaba asta, trebuie să te împărtășești mult mai des, cu spovedanie, și să începi să lucrezi cu sufletul, ca să-ți ceară hrană. Altfel nu poți să înțelegi.

Despre post

D. V.: – În lumea de azi, oamenii disprețuiesc postul...

Mihai M.: – Poate sta Duhul Sfânt într-un stomac ghiftuit? N-are cum. Nici mintea nu stă la Dumnezeu când ai un stomac îmbuibat. Cu cât trupul e mai slab, cu atât se apleacă mai ușor la rugăciune. Tot genunchiul să se plece. Când trupul este slab, se apleacă în smerenie, cade. Cade la picioare... Cade către fratele nostru, cade către cel care plânge, cade din eul lui, nu mai suntem în pușcăria eului nostru. Ci suntem în plecăciune până la pământ. Așa cădem și în post. Ochii noștri sunt către pământ. Căzând către pământ, în smerenie, glasul nostru este auzit. Așa cum și lacrima care cade în smerenie urcă spre cer, și nu coboară la pământ. De fapt, ea urcă. Noi, în puterea noastră omenească, vedem cum cade, și credem asta, că ea cade. Dar ea urcă. Care? Lacrima adevărată, care este în adevăr, care este pentru fratele nostru, care este pentru păcatele noastre, lacrima asta urcă către cer. Și cântărește... Dacă o cântărești în

balanța celor cerești. Postul îl face pe om să-l vadă pe cel de lângă el, să creadă în durerea lui.

Maria-Liliana M.: – Să-L vadă pe Domnul în primul rând. Când Îl vezi pe Domnul, vezi toate celelalte.

Mihai M.: – Și vezi că mâna întinsă e a lui Hristos, și nu a celui pe care îl judeci. Nu, e a lui Hristos. Tu dă-i, și lasă-l să facă ce vrea el. Nu-i da bani. Intră în supermarket și ia-i o pâine și un kil de lapte, și dă-i-l. Asta-i pomana. E bun și un ban. Dar pomana adevărată este asta. Postind, îl vezi pe fratele tău în durerea lui.

Maria-Liliana M.: – Îl vezi pe dușmanul tău că ți-e frate...

Mihai M.: – Îl vezi pe cel bogat, în haosul lui și-n alergarea lui, și-l compătimești, că de fapt nu știe ce face, că este și el împătimit și lucrat de diavol. Și nu-l mai urăști, ci te rogi pentru el: „Doamne, ăsta nu știe ce face...” Vezi, postul te readuce la rugăciune. Cum spui rugăciunea în post, nu o spui și în afara postului...

D. V.: – Da, postul ajută mult mintea să se adune la rugăciune.

Maria-Liliana M.: – Nu e nevoie de dietă.

Mihai M.: – Dieta e o chestiune omenească. Dacă postim miercurea și vinerea și posturile de peste an, să vedem ce siluetă avem. Nu e nevoie de dietă. Mănâncă când nu e post, dar și postește când e de postit. Iar dacă poți posti miercurea și vinerea fără ulei...

Maria-Liliana M.: – Dacă vrei, și luna...

Mihai M.: – Și cu ulei e bine. Dar frâna adevărată e fără ulei, că postul e o frână. Când iei o bucățică de pâine și un covrig și mănânci, atunci te înfrânezi. Dumnezeu n-are nevoie de postul tău. Dar el vede că tu ai făcut-o pentru El, și te-ai înfrânat... Aici e marele câștig, și aici urcă mintea către cer, și aici rugăciunea e auzită. Și aici frâna ta Domnul o vede, că ai făcut-o pentru El. Nu că are Domnul nevoie de postul nostru sau de frâna noastră, dar El știe că noi, călcând pe frâna asta, călcăm și pe celelalte patimi ale trupului. Și o să ne înfrânăm și de curvie, și de beție, și de alte pofte, și de priviri, și de gând. Și

venim, încet-încet, către ceea ce-i plăcut Domnului. Și El are deja întinsă mâna pentru noi.

Maria-Liliana M.: – Eu nu pot trăi fără post. Și în concediu să fiu, plecată, eu miercurea și vinerea nu mănânc de dulce, nu mănânc cu ulei.

Mihai M.: – Am fost acum, în post, în Rhodos, cu tentații, cu cărnuri, cu pește, dar noi am stat cu o bucățică de pâine, cu un covrig, mai luam seara o roșie sau un fruct...

Maria-Liliana M.: – Pentru mine, nu-i problemă, dar pentru el, da.

Mihai M.: – Și-i spuneam: „Nu putem să luăm și noi ceva?”

D. V.: – *Și ea ce răspundea?*

Mihai M.: – „Mihai, tu, dacă vrei, fă-o.” Îmi puneă cărbuni pe cap, că eu sunt mai ticălos. Pentru că mă lăsa, liber, să aleg. „Tu fă cum vrei. Dar eu fac asta.” Ce faci astfel? Îi pui celuilalt cărbuni aprinși pe cap.

D. V.: – *Teoria e ușoară...*

Mihai M.: – Citim, învățăm, am devenit filozofi în a face, în a vorbi, cum vorbesc și eu

acuma, dar credința noastră e nulă. Atunci unde este salvarea noastră? Căci credința ta te va salva, nu? Asta este și a spus-o Domnul și cât a trăit pe pământ, a spus-o, nu? Deci asta este: să credem, să căutăm și să cerem. Rugăciunea ce este? Nu este a citi un paraclis. Ca să poți să ceri, îți trebuie smerenie. Cel mai mare lucru: a-ți coborî eul tău jos și a face pentru fratele cum a făcut Domnul cu apostolii: le-a spălat picioarele. Dacă Domnul a făcut-o, oare noi ce trebuie să facem către fratele nostru? Acela e un început al smereniei. Căci smerenia trebuie lucrată în timp. Și Domnul o vede în timp. Noi am făcut trei zile de post, ne-am împărtășit și să spunem că suntem în regulă? Suntem în biserică, facem tot ce este bine? La prima încercare pe care ne-o face diavolul, picăm. Și greu ne sculăm. Devine plăcere. Începe fantezia să lucreze în om și facem din plăcere patimă. Și, când patima se adâncește în om, trebuie ani de zile, cum a pățit-o și Sfânta Maria Egipteanca, șaptesprezece ani de curvie a făcut, și șaptesprezece ani i-au trebuit ca să iasă patima din ea! Deci câți ani trebuie... De ce mai lăsăm, fraților, să intre

patima, dacă ne trebuie tot atâția ani de zile ca s-o scoatem?

Maria-Liliana M.: – Poate și mai mulți.

Mihai M.: – Și ăsta e un exemplu numai. Că ea a scos patima prin post și rugăciune, și prin credința pe care a avut-o după aia, și prin hotărârea pe care a avut-o. Pe când noi, care nu avem nicio hotărâre și ne mulțumim cu televizorul și cu toate cele lumești, și le vedem atât de mângâietoare...

Despre Taina Spovedaniei

D. V.: – Ce înseamnă pentru dumneavoastră sfânta spovedanie?

Maria-Liliana M.: – Sfânta Spovedanie... Dacă nu te spovedești, nu ai cum să simți Sfânta Împărtășanie.

Mihai M.: – Unii preoți spun la spovedanie credincioșilor: „Spovediți-vă sumar, sumar...”

D. V.: – Adică oamenii să spună doar păcatele mari, nu?

Mihai M.: – Da. Dar, într-o asemenea situație, trebuie să-i spui: „Nu, părinte, dumneata nu ești numai duhovnic, doar să ascuți păcatele, ești și doctor al sufletului meu. Și te-a lăsat Dumnezeu aici, și prin tine, părinte, e Domnul meu în fața mea. Și eu, de fapt, Lui mă spovedesc.”

Maria-Liliana M.: – Uneori, Îl văd pe Hristos pe chipul duhovnicului, la spovedit. Asta o spun eu, pe pielea mea, că de multe ori la spovedanie am văzut, în loc de fața duhovnicului, fața Domnului.

D. V.: – Am cunoscut o maică care, mai tânără fiind, odată, când se spovedea, a văzut în locul duhovnicului ei pe Sfântul Serafim de Sarov. Și Dumnezeu a ajutat-o, și a ajuns în obștea de maici de la Diveevo, lângă moaștele Sfântului Serafim.

Mihai M.: – Un alt caz. O femeie avea un păcat mare și nu-l spunea la spovedanie. Mergea zilnic într-un paraclis al Sfântului Ioan Botezătorul și-i citea acatistul în fața icoanei, și îi spovedea păcatul acela. După patruzeci de ani, înainte de a muri ea, a ieșit din icoană Sfântul Ioan Botezătorul și cu mâna a atenționat-o, zicându-i: „Femeie, nu v-a lăsat Domnul preoții să vă spovediți? De ce vii la mine? Eu nu pot să-ți iert păcatele...” Și era Sfântul Ioan Botezătorul, care cu mâna lui dreaptă a atins creștetul Domnului, nu un oarecare sfânt. Ci cel mai mare sfânt. Revenind la spovedanie: e o trăire în smerenie, în care-ți vezi eul tău ticălos și păcătos. Nu-ți poți trece cu vederea păcatele, să te duci în biserică și să fii mulțumit că ai spus cinci păcate și gata... Dar e și bucurie după spovedanie. Ai un eu mai liniștit, în pace. Spovedania îți dă o mângâiere aparte. Îți dă o liniște în care simți

că ai avut o încărcătură și că, într-adevăr, a plecat, dacă ai fost sincer. Dar, dacă unul din păcate nu l-ai spus, te urmărește...

Maria-Liliana M.: – Dacă ai uitat unul să-l spui, îl spui la spovedania următoare. Dar, dacă îl ascunzi, atunci e mai grav.

Mihai M.: – Să nu ascunzi, nu. Să spui tot.

Maria-Liliana M.: – Trebuie să te vezi pe tine vinovat. Chiar dacă cineva te supără tare, la spovedanie să vezi partea ta de vină, nu a lui.

Mihai M.: – Când îți face rău, lucrează în el satana. Deci cum putem noi să ne punem pe tronul Domnului și să judecăm? Pe cine judecăm noi acolo? Chipul Domnului? Să urâm boala lui, nu pe el.

Maria-Liliana M.: – Sunt foarte mulți preoți care la spovedanie te întreabă ce ai făcut, după carte...

D. V.: – Da, după cum e rânduiala...

Mihai M.: – Spovedania este lucrul fără care omul nu poate să lase cele pământești și să plece către cer. Dacă spovedania nu este sinceră, nici rugăciunea nu este auzită. Nu trece deasupra

capului. Noi trebuie să ne lepădăm de cele lumești aici, cât mai avem timp. Că pe urmă nu mai poți face nimic. Împărăția Cerurilor, începe de pe pământ. „Căutați mai întâi Împărăția Cerurilor, și toate celelalte se vor adăuga vouă...” Nu că am fi noi vrednici. Dar Dumnezeu conduce gândurile noastre și pașii noștri. Când spun gândurile noastre, aici e marea lucrare, căci de la gând începe totul. Un păcat nu poate fi înfăptuit dacă mai întâi nu este lucrat în gând. De asta a spus și Domnul că păcatul, odată gândit, e și făcut. Fiindcă aici e și viclenia. Ne arătăm toți farisei, dar gândul nostru... Gândul este cel care ne duce la ispită. Aici este lupta cea mai mare, cu gândul, când îi dăm drumul să lucreze. Căci satana așa ne atacă, în gând. Trupul ne luptă prin senzații, prin pipăiri, prin gust, prin imagine. Pe când gândul păcătos e de la satana, și de acolo începe și păcatul. Dacă îi lăsăm mai mult de un minut să lucreze în minte, spun sfinții, păcatul e deja înfăptuit. A doua oară începe o plăcere mai mare. A treia, și mai mare. A patra, a trecut în patimă. Și te luptă. De ce? Din gând. Din start trebuie să oprim gândul care nu e plăcut Domnului. Căci se spune: „Acolo unde ochiul tău a privit,

gândește-te: e plăcut și Domnului unde te uiți?” Dacă e plăcut și Domnului, continuă. Dar, dacă nu, întoarce-ți ochii. De asta spunem la spovedit că am păcătuit cu gândul. Am curvit cu gândul. Am gustat cu gândul plăceri care nu sunt bineplăcute Domnului. Am făcut ceea ce nici nu-mi aduc aminte cu gândul, și am lăsat să intre cu voia mea fantezia drăcească, și mi-am închipuit atâtea lucruri, cu gândul, și am păcătuit. Iaca... păcatele pe care trebuie să le spovedim. Cu cele zece porunci: „L-ai iubit pe Dumnezeu?” „L-ai iubit pe aproapele?” Și continuăm. „Păi, părinte, nu omor pe nimeni”, spun unii. Dar de câte ori am vrut răul fratelui meu? Sau chiar moartea fratelui meu?

Maria-Liliana M.: – Sau câte avorturi făcute, sau câte rele...

Mihai M.: – Sau câte avorturi, sau câte... „Părinte, doar n-am furat nimic...” Dar de câte ori am intrat în casa altuia și am râvnit la atâtea bunătăți pe care le are în casa lui?

Despre Sfânta Împărtășanie

D. V.: – Cât de importantă credeți că este primirea sfintei împărtășanii în viața creștină?

Mihai M.: – Aici e o chestiune cu împărtășania deasă – care în România nu se admite. La greci, împărtășania e cât mai deasă! Eu am înțeles lucrul ăsta și-l simt, pe pielea mea am simțit. Să mă împărtășesc mai des – că vrednic nu sunt niciodată, dar cine-i vrednic să se împărtășească? Dar, cu cât este mai deasă, în mica noastră pregătire pe care o putem face – prin rugăciunile pe care le facem, printr-un post de două-trei zile înainte, printr-o înfrânare de la diferite chestiuni –, împărtășania convertește mintea noastră din filozofia pe care o trăim și din informațiile cu care o bombardăm și aduce inima noastră la starea de copil! Să ne jucăm cu copiii, să facem lucruri frumoase, chiar neînsemnate, dar care ne dau o pace lăuntrică – asta înseamnă pregătire, asta înseamnă asceză, într-o lume care este atât de rea.

Maria-Liliana M.: – Eu, cel puțin, în vremurile pe care le trăim în ziua de azi, nu pot fără Sfânta Împărtășanie, arde sufletul în mine pentru Hristos,

îmi cere sufletul, exact ca stomacul! De fiecare dată lucrează altfel și altfel. Unii spun că o simt ca un vin și ca o bucățică de pâine. La început, am simțit și noi așa, dar nu e așa! Că e altceva, simți altceva! Nu putem trăi fără Sfânta Împărtășanie.

Mihai M.: – Asta e: împărtășanie cât mai des. Nu te gândești altfel, fiindcă nu ești tu în stare să te schimbi pentru adevăr, prin forțele tale proprii. Noi mergem la mila lui Dumnezeu și, când Domnul vrea să lucreze, ne aduce, și încet-încet, începem să facem urcușul duhovnicesc. Singuri nu putem. Dacă singuri nu putem, cum facem? Împărtășindu-ne. Nu poate lucra cel rău mai mult decât lucrează Cel Bun, Domnul, cu noi. Dacă noi primeam împărtășania cum e în România, de două ori pe an, sau o dată pe an, sau de patru ori... Așteptăm noi prin forțele proprii să ne clădim? Niciodată! Dumnezeu coboară din cer până la noi, făcând noi primul pas. Dar noi nu facem nici primul pas. Dar, luând Sfânta Împărtășanie, în nevrednicia și-n ticăloșia noastră, Dumnezeu lucrează. Și vine lumina aia care ne cuprinde și începem încet-încet să ne clădim, să fim mai buni decât ieri. Țasta este câștigul: să fii mai bun decât ieri. Cu cât de puțin! Cu o privire, cu un plâns alături de cel care plânge, cu două cuvinte

calde către un om care înjură pe stradă, și noi îl mângâiem și-i spunem: „Lasă, o să-ți treacă!” Și asta e un lucru bun pe care l-ai făcut într-o zi, mai mult decât ieri! Sunt lucruri în care mergem la mila lui Dumnezeu, și nu la vrednicia noastră. Dar măcar acolo să mergem!

Maria-Liliana M.: – Eu, dacă aș putea, n-aș mai mânca deloc carne, de fruct, deloc, numai să iau Sfânta Împărtășanie! Așa îmi cere sufletul!

Mihai M.: – Și, de câte ori mâncăm ceva, plânge după aia și zice: „Uite, Mihai, vezi? Ce ne-a trebuit să mâncăm acolo? Sau ce ne-a trebuit nouă să facem asta, că ... uite, ajung acuma, duminică, la Sfânta Împărtășanie și când văd că alții se împărtășesc și eu nu pot, mă topesc, mă topesc! Simt că mă topesc de pe picioare!”

Maria-Liliana M.: – Am fost, acuma, în România, părintele m-a lăsat, m-a împărtășit o dată, de două ori... Apoi a zis că ajunge, să mâncăm și noi ceva de fruct! „Ați venit aici ca musafiri, cum să mâncați numai de post și fără ulei și...” Ei, și nu m-am simțit bine!

Despre ispita deznădejdiei

D. V.: – Una dintre ispitele principale în ziua de astăzi este deznădejdea. Cum trebuie dusă lupta împotriva deznădejdiei?

Mihai M.: – Deznădejdea, în primul rând, e un păcat foarte mare. Și, din deznădejde, unii oameni au ajuns de și-au luat și viața. Cu ce drept omori tu un suflet al lui Dumnezeu, aruncându-l în deznădejde? Avem păcat și când ne supărăm pe altul. Fiindcă, pentru tot ce se întâmplă în jurul nostru și pentru răul care apare, trebuie să-l mulțumim lui Dumnezeu, fiindcă vine de la Dumnezeu pentru îndreptarea noastră. Și, dacă socotim că tot ce este în jurul nostru e pentru iubirea pe care ne-o poartă Dumnezeu, privim deznădejdea ca pe o ispită și căutăm s-o alungăm. Și nu o privim ca pe o lucrare diavolească care ne stăpânește. Este partea mișelească cu care diavolul caută să lucreze în om. Îl aruncă în deznădejde și pe urmă-l cucerește. Mulți au picat și s-au înșelat. I-a dat splendoarea, a văzut-o, și pe urmă l-a coborât. L-a coborât! N-a mai știut să-l mulțumească lui Dumnezeu, ci l-a mulțumit numai când a fost bine! Și diavolul asta

face: îl pune pe om să facă biserici, și-și umple eul lui cu slavă deșartă și, când pică, l-a cucerit cu totul. Că a făcut lucrul acela prin mândrie. Tot ce facem trebuie să facem pentru Dumnezeu, că este de la Dumnezeu, și să-l mulțumim, cum Îi mulțumim lui Dumnezeu că ne-a învățat atâtea lucruri minunate. Că, la fel, puteam să fiu astăzi fără ochi, fără mâini, fără să pot munci, fără nimic... Câți de *mulțumesc* pot să-l spun și numai pentru oxigenul pe care-l respir? I-am mulțumit vreodată? Câte mulțumiri trebuie să-l dăm pentru oxigenul curat pe care-l inspirăm mereu? Putea să ne facă Dumnezeu cu plămâni reci, să ne chinuim în alte chestiuni, și Dumnezeu ne-a lăsat întregi – și noi un *mulțumesc* nu-i spunem! Și ce facem? Picăm în deznădejde când unul ne supără cu două cuvinte pe care le merităm! Cine-i vinovat? Eu sunt vinovat, că nu mă împac cu lucrurile așa cum le-a dat Dumnezeu, că le merit și că toate vin de la Dumnezeu pentru mântuirea mea. Eu îi judec pe toți, că ei sunt vinovați, că ăla-i vinovat – dar pe mine, întotdeauna mă fac întreg și peste tot mă consider binevenit –, or, eu sunt mai vinovat decât toți! Când o să înțelegem asta, când o să vedem eul nostru

cât e de vinovat, o să-l înțelegem și pe fratele nostru, pentru că ne este cu adevărat frate! Și ni l-a trimis Dumnezeu pentru mântuirea noastră. Să ne învățăm să-l acceptăm pe cel de lângă noi, indiferent care ar fi, așa cum este el. Și, dacă-l acceptăm așa cum este el, atunci înțelegem că Dumnezeu ne iubește. Asta merităm. Un mare *mulțumesc* trebuie să-l dăm lui Dumnezeu pentru faptul că ne-am născut ortodocși! Ce lucru mare este acesta! Puteam să fi trăit într-un sat al indienilor, prin Mexic, sau undeva mai departe, sau cine știe unde, să nu vedem niciodată *lumina!* Și noi tot n-o vedem, și n-o atingem, și o disprețuim și fugim de ea! Preferăm toate cele lumești și, când lumina cea frumoasă coboară frumos către noi, noi n-o îmbrățișăm, nu urcăm către Domnul, ci ne lăsăm iar în cele lumești. O vedem, o salutăm și atât. Dar trebuie jertfă ca s-o avem. Nu poți să cucerești un vârf fără să obosești. Vârful ăsta e cel mai înalt și scopul vieții noastre. Hai să-l cucerim! Cu puțină jertfă către fratele nostru, prima dată, că așa o să-L iubim și pe Dumnezeu. Căci pe El, pe care nu-L vedem, cum Îl vom iubi, dacă pe fratele nostru, pe care-l vedem, nu-l iubim? Putem să-L iubim

pe Dumnezeu, pe Care nu-L vedem, dacă pe fratele nostru, pe care-l vedem, nu-l iubim? Hai să-l iubim pe fratele nostru și să cucerim piscuri înalte, căci așa vom ajunge și la Dumnezeu, că Dumnezeu ne vrea de mult! Dumnezeu ne vrea de mult!

„Suntem niște păcătoși”

D. V.: – Cum să scăpăm de atracțiile lumesti?

Maria-Liliana M.: – Aici, în lumea asta, totul e o minciună. Dacă putem, să facem ceva pentru dincolo... E păcat să trăim doar pentru lumea asta.

Mihai M.: – Credința nu înseamnă că ai ajuns la un anumit nivel, și apoi gata. Nu. E o luptă continuă a vieții, până în ultima clipă, încât trebuie să stăruim în rugăciune și să ne păstrăm mintea limpede și inima de copil. Aici e un mare câștig: inima de copil. S-o lăsăm să joace în pieptul nostru fără griji. Să fim blânzi, să ne găsim pacea interioară. Voit, s-o cucerim în eul nostru, s-o căutăm peste tot. Încăpățânat.

Maria-Liliana M.: – De multe ori, am zis că Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru toate. Că nu există alții mai păcătoși ca noi, și mă gândesc că Dumnezeu a făcut în așa fel încât să Îl văd și eu.

Mihai M.: – Se spune că Dumnezeu ne dă ocazia să ne schimbăm viața. Cineva vede asta, o simte, dar, cum au trecut momentul și greutatea, o ia de la capăt. Căci, dacă ar fi să învieze

acum morții, am spune că a fost o întâmplare. Nu vedem minunea. Nu suntem pregătiți să primim sămânța. Imediat trecem mai departe.

D. V.: – Dar noi trebuie să ducem lupta pentru mântuire. De asta e și atât de important să ne ajutăm între noi, creștinii, la vreme de încercare...

Mihai M.: – Un meșter nu e meșter dacă e meșter numai pentru el. Nu putem, când vedem un lucru împotriva lui Dumnezeu, să stăm nesimțiți. Participăm cu ce ne stă în putință: cu un cuvânt, cu simțire, îl tragem mai departe pe om, că, în momentul ăla, nu poți să știi ce caracter are omul. Eu am văzut pe unul că o înjură pe Maica Domnului și i-am zis: „Măi, vino încoace, măi! Tu te sui la volan, cine te păzește pe tine?” Și s-a oprit omul: „Iartă-mă, am greșit!” Era un șef de-al meu, dar m-am dus la el cu tupeu și i-am zis: „Ce faci, măi? Tu o-njuri pe Maica Domnului?” A zis că s-a enervat și cutare, dar în momentul ăla, în nebunia și-n necredința lui, a scos ce este cumplit... Nu poți să participi și tu la păcatul lui. Că participi, văzând! De asta am spus: trebuie să fim ostași ai lui Hristos. Văzând, să

opunem și noi rezistență; ce putem face? Rezistență. Și asta la orice, la orice vedem. Nu putem să vedem cum... îl stropim la botez și nu știu ce, nu!

D. V.: – Cum este botezul la catolici...

Mihai M.: – Sfinții Părinți n-au spus așa despre botez, ci au spus: „Se scufundă robul lui Dumnezeu!”

D. V.: Da, cuvântul botez asta înseamnă, afundare în apă, nu stropire...

Mihai M.: – Pleacă omul vechi, prin afundare, și se ridică omul nou. De trei ori, în numele Sfintei Treimi. Țăsta este botezul, nu-l stropim noi acum, sau mai știu eu ce... Țăsta nu e botez! Altfel, plecăm din canoanele Sfinților Părinți, care sunt legea noastră pentru rai!

Despre pelerinaje

D. V.: – Cum vedeți folosul pelerinajelor, în ziua de azi, când oamenii sunt interesați mai ales de distracții și de lucruri lumești?

Mihai M.: – Noi, când mergem în pelerinaj, nu facem baie. Duhovnicul ne-a spus că, și dacă facem, să facem undeva singuri, mai departe de lume. Dar nu ne mai încântă.

D. V.: – Pe plaje e din ce în ce mai mult dez-măț...

Mihai M.: În momentul când iei Sfânta Împărtășanie, când ești în post... lucrurile astea sunt atât de mici, cele lumești, încât ținta ta este Sfânta Împărtășanie; îți faci rugăciunile, te pregătești, postești, trebuie să fii curat, să citești ceva... să faci o plimbare undeva, la o mănăstire sau în altă parte, și duminica, sau în ziua următoare, să mergi la biserică și să rămâi în slujbă, adică să te domine slujba, să fii cu totul acolo, la slujbă, cu totul. Spunea Sfântul Paisie Aghioritul că, dacă vrei să vezi care e starea ta duhovnicească, vezi când intri în biserică ce gânduri te cuprind. Și dacă începe și aia, și aia, dacă

vine aia, dacă te uiți la aia, așa începe – aia e starea ta duhovnicească, înseamnă că n-ai nimic, n-ai nimic! Dar, dacă ești acolo, rămâi și te cuprind și lacrimile, înseamnă că tu ești în biserică, și nu afară! Că, de fapt, asta este: ești în biserică? Că, dacă gândul e afară, nici nu ești în biserică, chiar dacă trupul este acolo.

Despre Mitropolitul Atanasie al Limassolului și Cuviosul Iacov Tsalikis

D. V.: – Ce predici v-au impresionat în mod deosebit?

Mihai M.: – Am ascultat multe omilii și predici grecești și ale altor părinți, și din Cipru, și de peste tot, în care spun multe amănunte, în care despică firul în patru. Amănunte care vin din trăiri duhovnicești, în multe adevăruri. Multe detalii privitoare la credință și la Ortodoxie. Și am învățat multe de la acești părinți. Și vedeam, și simțeam că un om, oricâtă teologie ar fi învățat, nu poate scoate cuvintele alea din mintea lui. Oricât de bătrân ar fi, și prin oricâte valuri ale vieții ar fi trecut, nu poate scoate asemenea cuvinte. Erau cuvinte care ieșeau de la Duhul Sfânt, pe buzele lui. Nu poate un om doar cu puterile lui să ajungă la asemenea înălțime. Eu, care vedeam puterea lor duhovnicească, eram ferm convins că un om nu poate ajunge să scoată cuvinte din astea, cu o rapiditate și cu o curgere în discuții, încât prindea exact punctele esențiale. Avea niște expresii mult mai înaintate, mult mai cuprinzătoare, mult mai detaliate, mai nuanțate. Nu am cuvinte să

le exprim, să le explic, mă lasă și pe mine și la ora actuală fără să pot să le explic. Dar pătrund multe lucruri din ceea ce am cunoscut și ceea ce am cuprins. Faptul ăla, în credință, este așa.

D. V.: – Ce părinți duhovnicești mai deosebiți ați cunoscut departe de pământul românesc?

Mihai M.: – Pe părintele din Lamaka, din Cipru, părintele Atanasie, mitropolitul Limassolului. Am ascultat multe omilii, multe predici de-ale lui... El are o legătură cu Sfântul Paisie Aghioritul, căruia i-a fost o vreme ucenic. El le vorbește mult și studenților... Și văd, prin limba lui, puterea Duhului care vine către el. Trebuie să pregătim terenul, să pregătim mintea noastră, ca să poată primi cuvintele sfinte. Pentru că nu suntem în stare s-o pregătim, ca să putem primi toate cuvintele...

D. V.: – Unii caută doar informații teologice...

Mihai M.: – Aici este greșeala. Noi trebuie să înțelegem teologie, nu știință. Părintele mitropolit Atanasie este un mare duhovnic. Dar, toate se află abia după moartea fiecărui mare duhovnic. Cât este în viață, fiecare îl interpretăm în felul nostru, în funcție de cultura pe care o avem.

Și de trăirea duhovnicească pe care o avem. Eu vă spun de-acuma: este un duhovnic extraordinar de mare. Nu vorbește de la el. Pot să-i spun asta și în față. „Părinte, nu vorbiți de la dumneavoastră...” Știți ce-a spus odată? „Dacă ar pleca Duhul Sfânt de la mine, nu spun că aș fi ateu, ci canibal aș fi.” Asta m-a impresionat teribil. Până acolo îl duce diavolul pe om. Și, atunci, să credem în om? Nu poate omul să facă bine! Ajută-l, frate. El nu poate mai mult, ăsta este. Să nu așteptăm de la om nimic. De la cel rău să așteptăm ispite. Ne trebuie smerenie și rugăciune. „Cere și ți se va da...”

Maria-Liliana M.: – Și cum a ajuns el mitropolit? S-a dus în Evvia...

Mihai M.: – Părintele Atanasie s-a dus în Evvia, la părintele Iacov Tzalikis. Și s-a dus acolo, cu alți doi mari părinți duhovnicești – el era încă tânăr. Parcă nu era nici preot atunci. Și intră cu preoții acolo, la Sfântul David, că le trebuiau bani să facă o biserică. Părintele Iacov Tzalikis spune: „Sfinte David, ai grijă de oamenii ăștia, dă-le și lor ceva bani, să facă biserica...” Vorbea direct cu Sfântul David. Părintele Atanasie a început

să râdă... Și, când să plece, l-a chemat părintele Iacov: „Vino înapoi.” Și i-a spus atunci câteva lucruri și din trecut, și din viitor. A spus apoi părintele Atanasie: „Tot ce mi-a spus părintele Iacov a fost adevărat.” l-a spus și că o să ajungă mitropolit... Dar ce i-a spus despre trecutul său... L-a amuțit. N-a mai putut vorbi. Deși el a râs înainte, când l-a auzit pe părintele Iacov vorbind direct cu Sfântul David. Părintele l-a văzut atunci, dar nu i-a zis nimic. În schimb, l-a oprit când voia să plece...

Arătările Sfântului Arsenie Capadocianul

D. V.: – La ce sfinți aveți mai multă evlavie?

Maria-Liliana M.: – Avem mai mulți sfinți ocrotitori. La ce sfânt ne-am rugat, ne-a ajutat. Și Sfântul Nectarie, și Sfântul Cosma Protosul, și Sfântul David, și Cuviosul Iacov Tsalikis, Cuviosul Paisie Aghioritul, Sfântul Ioachim din Ithaca...

D. V.: – Din ale cărui moaște au ajuns și în România, când a venit părintele Vicențiu Curelaru...

Maria-Liliana M.: – Sfântul Ioachim l-a ajutat pe părintele Vicențiu, ne-a ajutat și pe noi, că ne-am rugat la dânsul. Și la Sfântul Ioan Rusul m-am rugat mult, tot pentru sănătate. La încercările prin care am trecut, toți sfinții au pus mână de la mână și m-au adus aici, unde sunt. Și ne-a ajutat mult și Sfântul Arsenie Capadocianul, de la care avem și sfinte moaște...

D. V.: – E mare făcător de minuni...

Maria-Liliana M.: – Legătura noastră cu Sfântul Arsenie Capadocianul a început așa: am avut

un duhovnic român, un părinte român la care mergeam la spovedit și la care mergeau și alți români. Și, când venea la noi, spunea ce-i spuneau ăia la spovedit. Dar vine alt băiat, care făcea studii teologice și era în Muntele Athos, și spune: „Domnu’ Mihai, nu mai mergeți la preotul ăsta să vă spovediți, că spune toată spovedania voastră la toată lumea!” Și am început să plâng, am zis: „Doamne, suntem străini aici, nu găsim un duhovnic, nu găsim un doctor pentru sufletul nostru!” Aveam o iconiță, din '96, cu Sfântul Arsenie, iconiță pe care mi-a făcut-o cadou cineva în casă la noi. Și noaptea îl văd pe Sfântul Arsenie în vis, și îmi spune: „Nu mai plânge! Vino și pune o lumânare la mine acasă și ai să găsești doctorul acolo.”

D. V.: – La el acasă? Adică unde?

Maria-Liliana M.: – La Sfântul Arsenie, în Hal-kidiki. E o mănăstire de călugări acolo. Și dimineața, când mă trezesc, îi spun lui Mihai: „Mihai, l-am visat pe Sfântul Arsenie. Mi-a spus să mergem la el, că găsim duhovnic acolo.” Zis și făcut. Ne urcăm în mașină, mergem. Când intru în mănăstire și pun o lumânare, a și ieșit un părinte care

a devenit apoi duhovnicul nostru! Spune: „Doriți ceva?” Și i-am spus: „Părinte, așa, așa...” Și a spus: „Sunteți copiii mei, de astăzi!” I-am povestit și i-am spus de părintele ăsta, și l-am întrebat dacă trebuie să mă duc să iau dezlegare de la dânsul. Și a zis: „Nimic nu mai iei. Trebuie să mai iei dezlegare de la asemenea om? Că poți să dai exemplu, dar să dai și numele?” Că: „Ăla a făcut așa, ăla așa, ăla așa...” Și Sfântul Arsenie așa ne-a ajutat, că ne-am găsit duhovnic acolo. Ne rugăm foarte mult la dânsul. Odată am căpătat cartea sfântului pe românește, și am făcut rugăciuni. Și, în momentul în care am început să dau cu tămâie prin casă, sfântul mergea înaintea mea prin casă. Și tot făceam plecăciuni și tot îl dădeam cu tămâie, și am zis: „Doamne, nu cred că-s nebună!” Și dau cu tămâie, cum ne-a învățat părintele să dăm – din spatele casei, până ieșim afară. Ne-a învățat să facem așa, fiindcă cineva ne făcea farmece, făcea chestii din astea urâte, de asta ni s-a întâmplat nouă ce ni s-a întâmplat. Și un părinte din România, care e văzător cu duhul, mi-a spus: „Să iei tămâie și să dai din fundul casei, să mergi și să dai în toate colțurile cu tămâie, ca să iasă tot

răul din casă.” Că de la farmece a rămas un miros de la diavol, în casă la noi; am luptat foarte mult cu treaba asta, am făcut sfințiri multe în casă... Un miros insuportabil. Mirosul venea, trecea; venea, trecea.

Mihai M.: – Am schimbat casa și mirosul a venit și în casa cealaltă!

Maria-Liliana M.: – Atât de puternică a fost lucrarea! Am dat cu tămâie, și mirosul a plecat o perioadă. Dar până n-am făcut și alte treburi, Sfântul Maslu, în casă, cu post, cu rugăciune... Noi n-am putut până n-am eliminat toate treburile astea. Atunci, după ce Sfântul Arsenie a mers în fața mea, a intrat în icoana cu Sfântul Cosma Protosul de la Muntele Athos. Aveam atunci icoana Sfântului Cosma din Athos, încă nu era pusă în iconostas și trimisă în România. Și îi dau telefon duhovnicului meu și îi spun că l-am văzut viu pe sfânt în casă la noi – după ce ne-am mărturisit în Halkidiki a fost asta. Și a zis părintele: „Maria, tu să te rogi așa, cu evlavia pe care o ai tu, că astea-s bucurii duhovnicești.” A doua seară îl văd pe Sfântul Arsenie iarăși, mă cheamă, îi sărut sfintele moaște. Eu aveam o părticică

din moaștele lui, pusă la icoană la Maica Domnului, că am făcut o icoană mare pentru o biserică din Fălticeni. M-am dus la duhovnic și am zis: „Vă rog să îmi dați o bucățică, cât puteți, cât un fir de păr, dar îmi dați să pun la icoană.”

Mihai M.: – Acum icoana e în România, la Fălticeni. La engolpion, la Maica Domnului, sunt sfinte moaște. La Sfânta Cruce avem moaște de la Sfântul Arsenie Capadocianul și de la Sfântul Ioachim din Ithaca, de la Sfinții 14.000 de prunci care au fost omorâți de Irod, de la sfinții șapte mucenici din Riad și de la alți sfinți...

La praznicul Cuviosului Paisie Aghioritul

Maria-Liliana M.: – Acum să vorbim despre Sfântul Paisie...

D. V.: – *Sfântul Arsenie Capadocianul a fost cel care l-a botezat pe Cuviosul Paisie Aghioritul.*

Maria-Liliana M.: – Noi în fiecare an îi făceam litie, fiindcă ne-a ajutat mult și Sfântul Paisie. În primul an când am mers la dânsul, era de ziua sfântului, când se sărbătorește sfântul la moartea lui, cu parastas.

D. V.: – *Până la canonizarea unui sfânt se mai pot face parastase. Patriarhul ecumenic a spus că, dintre marii părinți greci din secolul al XX-lea, primul va fi canonizat Cuviosul Paisie...*

Maria-Liliana M.: – Cum stăteam la rând acolo, erau mii de oameni. Am postit trei zile atunci, fără apă, fără nimic, ca să mă împărtășesc.

Mihai M.: – Și e greu de postit vara, pe căldurile astea, în iulie.

Maria-Liliana M.: – Atunci, la Suroti, când am luat Sfânta Împărtășanie, nu se mai termina!

Era atât de minunată, nu pot să explic în cuvinte ce trăire... Și nu se mai termina! Așa am simțit Sfânta Împărtășanie.

Mihai M.: – Atunci am stat la rând să ne închinăm la mormântul sfântului, ea în față, cu două dintre fiicele noastre, și noi. Multă lume acolo, vin câte zece mii de oameni! Am observat ceva: ce importanță are când participi la sărbătorirea unui sfânt! Cât de auzite sunt rugăciunile către cer! Se deschide cerul, și sfântul atunci cere orice!

Maria-Liliana M.: – Și am făcut eu metanie, m-am rugat pentru toată familia. Noi avem foarte mulți preoți care sunt prietenii noștri, și ne rugăm pentru dâșii, pentru diferite încercări... Cum ne rugam noi acolo, la un moment dat, cum făceam metania și închinăciunea, acolo, mi-arunc ochii în sus – se clătinau toate stelele, dansau pe cer! Erau atâtea stele, de nu poți să-ți închipui! Și-l întreb pe Mihai: „Mihai, tu vezi ce văd eu?” Se uită și el, și zice: „Da, parcă dansează stelele astea!” A văzut și el. Pe urmă, a început altceva. Stăteam eu cu capul în jos, și mă rugam la sfânt, așa – trei zile fără apă, fără mâncare – oricum, putere sufletească aveam atunci, aveam putere

multă în mine. Și, la un moment dat, cum ridic capul iar, văd o stropitoare mare, o stropitoare, din care curge apa, așa, cu stele; mari, mari, mari și după aceea micuțe, micuțe, la mormântul Sfântului Paisie, dar întruna. Pe fiecare cap, la oameni, pica o stelută din aceea din cer.

D. V.: – Era o binecuvântare peste toți oamenii?

Maria-Liliana M.: – La toți oamenii! Până am ajuns noi acolo...

Mihai M.: – Pe fiecare îl binecuvântează Dumnezeu! Să participăm la slujbă! E un bun început, e un prim pas! Și Domnul coboară din cer până la noi, când noi facem primul pas, și spune: „Vino, copilul meu!” Și ne întinde și mâna, dar să facem primul pas! Te-ai dus acolo, la sfânt, și ai luat binecuvântare – e foarte important! Pe fiecare om, în momentul în care se apleca pe mormânt, curgea o stea pe capul lui!

D. V.: – Atunci, în clipa în care se închina la sfânt!

Maria-Liliana M.: – Da, cum a ajuns fiecare acolo. Pe mormântul sfântului curgeau stelele, și pe capul celui care se închina.

Mihai M.: – Da, când se duce, se apleacă și se roagă... „Sfinte, să nu mă uiți în rugăciunile tale și pe mine!” Eu n-am mai văzut lucrul ăsta. Și mi-a spus: „Mihai, tu nu vezi?” „Nu văd!” „Mă, tu nu vezi cum curge pe jos?” „Nu văd!” Dar asta nu numai acolo, s-a întâmplat și la Vulgari, la un părinte, de Bobotează, când a făcut agheasmă, cu trei preoți – unuia dintre ei îi curgeau steluțe pe cap și altele curgeau în vasul cu agheasmă.

D. V.: – *Asta ați văzut amândoi?*

Mihai M.: – Nu, numai ea. Numai ea! De trei ori.

Maria-Liliana M.: – Într-o zi de post – că aveam zile de post, aveam și încercări, dar aveam și bucurii duhovnicești –, Mihai s-a ars pe față, la serviciu, cu un aparat cu flacăra, făcând izolații; de la copii, aveam alte încercări. În fine, am început să plâng și să mă rog, și să mă rog la iconița Sfântului Paisie, și seara îl văd în vis la coliba lui de la Sfântul Munte, unde eu n-am fost niciodată.

D. V.: – Normal, că femeile nu au voie să intre în Muntele Athos...

Maria-Liliana M.: – ...exact cum era, cu colibuța lui, acolo... Și am ieșit pe acolo din niște noroaie, că m-au băgat alte persoane pe acolo, dar până la urmă am ieșit. Când am ajuns acolo, era o fântână. Dar o fântână cu apă ca și cristallul, așa curgea. M-a lăsat să umplu găleata cu apă. El făcea rugăciune, că i-am văzut crucea cu metaniile, și cu fesul lui pe cap, cum stătea el acolo. M-a lăsat, am scos apă din fântână. Am băut apă, m-am spălat, că aveam tot noroiul ăla pe picioare, și zice: „Maria, vino încoace! De ce plângi?” Și i-am spus eu: „Uite, așa, așa: mi s-au luat banii din sertar, Mihai s-a fript, cu ginerele, probleme, necazuri...” A zis: „Să nu-ți fie frică, că rudele din partea lui îi fac rău, de asta are dureri de cap.” Și m-a așezat pe mine în genunchi acolo, i-am făcut plecăciune, i-am sărutat mâna, i-am plâns eu toate treburile astea pe care le aveam, cu durerile la cap, cu tot ce mi se întâmplă, acolo. Mi-a făcut rugăciune și în timpul acela a venit și Mihai. Și vine și-i face o rugăciune și-i bagă o cruce de lemn în gură, și iese ca un nor din gura lui. Și după aia, o

perioadă, n-a mai avut durerea aia la cap. Dar tot îl încerca. Și apoi a zis: „Duceți-vă la duhovnic, să vă facă o rugăciune de dezlegare de vrăji.” Și ne-am dus la duhovnic și, într-adevăr, duhovnicul ne-a făcut. Și mi-a mai spus el ceva atunci, dar nu pot s-o spun, e ceva despre nașii noștri, dar e ceva în taină. Dar de multe ori s-a mai ivit Sfântul Paisie și ne-a ajutat cu multe, în general cu copiii. M-a ajutat la multe treburi în rugăciune. Și îmi spunea, îmi dădea anumite învățături, ce trebuie să fac, cum să procedez. Dar cel mai important a fost cu stelele, și pe urmă cu crucea aia, cum mi-a făcut rugăciune.

D. V.: – După ce s-a arătat atunci Cuviosul Paisie, de a doua zi, dumneavoastră v-ați simțit mai bine?

Mihai M.: – Eu nu mai am dureri de cap de mult timp!

Maria-Liliana M.: – Dar Sfântul Paisie a spus că-s niște lucrări din partea unor rude de-ale noastre... Mulți voiau să se îmbogățească pe pielea noastră.

Mihai M.: – Ei îl trimite pe diavol și el face mereu treburi de astea. Dar se lovește dincoace de altă chestiune.

Maria-Liliana M.: – Fiindcă noi nu ne lăsăm, noi ne împărtășim...

D. V.: – *Diavolul fuge când vede că oamenii rezistă duhovnicește...*

Maria-Liliana M.: – Precum mi-a spus odată Sfântul Paisie Aghioritul în vis, că Domnul nu vrea filozofie, nu vrea filozofi, vrea trăire. Când discutăm despre anumite lucruri, a zis că Domnul vrea sufletul, atâta! A zis că nu vrea filozofii ăștia care-s cu mintea pe care o au de la diavolul. Domnul vrea sufletul! Nici el n-a fost un om de multă carte, Sfântul Paisie... Și-mi spunea și despre părintele Cleopa, cum au vorbit ei în limba lor.

Mihai M.: – S-au întâlnit în Grecia, părintele Paisie și părintele Cleopa, și au stat de vorbă. Dar părintele Cleopa îi vorbea în românește, și părintele Paisie auzea grecește. Și invers. Și vorbeau, și vorbeau, și vorbeau...

Maria-Liliana M.: – Părintele Paisie a mai zis și că e bine să ai și minte multă, dar s-o lucrezi cu Domnul. Multă minte, dar alții... A zis că fac

facultăți, cântă în strană, cunosc Evanghelia pe dinafară... A zis Cuviosul Paisie că ei au mintea de la diavolul.

Mihai M.: – Ei lasă să lucreze fantezia, imaginația. Diavolul ce vrea? Imaginație! Și imaginația duce la corupție, fiindcă imaginația e o trăire ipocrită a diavolului, pe care ți-o imprimă. Și n-o poți stăpâni, că la fiecare clipă se mărește.

Maria-Liliana M.: – Tot atunci Sfântul Paisie mi-a vorbit și despre o persoană, care e preot, iar preoteasa aleargă mult după bani, după foarte mulți bani – nu dau nume – și, atunci, Sfântul Paisie a spus că ei trebuie să-L caute pe Hristos, că o să vină celelalte de la sine la dâșșii, dar să-L caute pe Hristos. Tot atunci mi-a spus că o să moară cineva important din România – a murit atunci patriarhul Teoctist. Am visat visul ăsta înainte de a muri patriarhul, dar nu știam că o să moară el, a spus Sfântul Paisie că o să moară un om important din credința noastră și o să urmeze altul în locul lui. Nu pot să dau nume, că e un vis foarte... Și atunci mi-a spus că nu e de la Dumnezeu știința asta pe care o au mulți – cu facultăți, cu scaune, de astea. Nu are valoare în fața Domnului. Sufletul, să fie clar: Domnul vrea sufletul! Faptele tale și sufletul!

Mihai M.: – Aici sunt ortodoxia și ortopraxia.

D. V.: – *Da, dreapta credință și dreapta trăire...*

Maria-Liliana M.: – Importantă este trăirea, așa mi-a spus Sfântul Paisie.

Mihai M.: – Practica, vezi? Dumnezeu ne-a dat libertatea asta, peste tot, fără să ne controleze. Dacă tu singur nu ai conștiința că cel de lângă tine e fratele tău, dacă tu nu știi că el are nevoie de iubire, cum aștepți de la Dumnezeu? Dacă El ne este Tată nouă, de ce nu cerem? Și cerem bucățița de pâine, nu? Și ne dă pâine, nu? Nu ne dă piatră!

Maria-Liliana M.: – Și mi-a spus că diavolul ajunge până la potir, doar acolo nu poate intra – dar merge la biserică, cântă în strană, lucrează, face biserici, dar le face cu mândrie...

D. V.: – *Cuviosul Paisie v-a spus asta?*

Maria-Liliana M.: – Da, da! Despre cei care fac biserici, dar le fac cu mândrie, nu adună nimica! Cu bani murdari se fac...

Mihai M.: – Vedeți, zice Domnul: „Căutați Împărăția Cerurilor și toate celelalte” – toate! N-a spus jumătate, ci toate celelalte – „vi se vor

adăuga vouă.” Vi se vor adăuga! Când spune *vi se vor adăuga*, înseamnă că-ți va da în fiecare zi tot ce-ți trebuie pentru ziua respectivă. Asta este! Dar căutați Împărăția Cerurilor!

Maria-Liliana M.: – Așa cum a mai spus despre mulți teologi care n-au credință! A zis că au mândrie... sunt ca fariseii! Mulți teologi! A zis Sfântul Paisie că sunt foarte mulți teologi care nu sunt cu Domnul! Astăzi, în ziua de astăzi, nu sunt cu Domnul. Ei știu tot pe dinafară, și Evangelia, și tot – dar, dacă nu-s cu Dumnezeu...

Mihai M.: – Ce se întâmplă? Dacă ar fi trăit astăzi Sfântul Apostol Pavel, s-ar fi folosit de tehnologie – de telefon, de computer, de orice. Cum și la început se foloseau de ce era atunci. Dar și atunci erau lucruri care nu erau trebuincioase, nu erau spre folosul lor, nu? Și la computer: mă uit, îl folosesc, dar multe lucruri nu-s de folos! Și mi-a rămas întipărit din Sfânta Evanghelie, când Sfântul Apostol Pavel vorbea corintenilor, sau în altă parte, se vede clar că prin buzele lui vorbea Duhul Sfânt. Erau deschise prin Duhul Sfânt. Noi avem multe lucruri pe care putem să le cuprindem astăzi, să le știm, dar sunt și atât de multe care nu sunt de folos!

Sfântul Cosma, Protosul Athosului

D. V.: – Spuneți câteva cuvinte despre Sfântul Cosma Protosul...

Mihai M.: – Sfântul Cosma a venit ca o mângâiere pentru noi, ca și creștini. Dar a venit într-un moment istoric. Acum doi ani, când a fost la Lyon întâlnirea ortodocșilor cu catolicii, a fost întrunirea de la Lyon și, înainte de a se face întrunirea asta, sfântul i-a apărut în vis Lilianeii.

Maria-Liliana M.: – Primul vis n-a fost cine știe ce. A apărut în vis și cerea să-i facă o icoană. Așa, mai dur, a apărut. Ne-a spus atunci ceva, că ne așteaptă clipe grele și că trebuie să-i fac o icoană. Spunea „Eu sunt Sfântul Cosma Protosul” – asta în primul vis. Și am zis: „Doamne, ce sfânt e acesta?” Chiar m-am trezit și mi-am făcut cruce, am crezut că visul e de la cel rău. Și n-a durat mult, chiar în aceeași săptămână, dacă nu mă înșel, și sfântul mi-a apărut iarăși în vis. Noi ne-am spovedit, atunci, mi se pare. Și am fost și pe la Mănăstirea Sfântului Nicodim, dacă nu mă înșel, în perioada aia.

Mihai M.: – Da, am fost la Sfântul Nicodim. Este o mănăstire de călugări care aparține de

Sfântul Munte, la Igumenița. Sunt peste douăzeci de călugări acolo.

Maria-Liliana M.: – Da...

Mihai M.: – În vis, Sfântul Cosma i-a spus: „Să-mi faci icoana!” Noi nici la al doilea vis nu am luat în seamă cuvintele sfântului. Că mi-a spus dimineața visul. Și sfântul i s-a arătat în vis a treia oară. A visat că mergeam către o mănăstire cu o mașină, în care eram eu și cu fiică-mea și cu Liliana. Vin două maici îmbrăcate în alb, deschid portiera la mașină: „Voi stați aici!”, îmi spun mie și fiică-mii, „iar tu, Maria, mergi cu noi!” O duc către o poartă mare, fantastic de mare, cu ostași în stil roman, cum era în perioada Domnului, când a trăit pe pământ, niște ostași în stil roman, puternici, se deschide o poartă mare și, când intră cu ea, femeile astea două o iau... te-au lăsat acolo, te-a luat altcineva?

Maria-Liliana M.: – Nu. Eram îmbrăcată într-o cămașă albă. Și am mers acolo, în mănăstire. Dar erau ostașii ăștia. Și erau niște cântece îngerești, nu poți să explici ce-am auzit eu acolo. Am intrat în mănăstire, și părinții ăia din părți erau îmbrăcați în veșminte...

Mihai M.: – Și-n mijloc era o ceată de muce-nici, îmbrăcați în negru...

Maria-Liliana M.: – Și aveau crucea la gât. Și a venit Sfântul Cosma și mi-a spus: „Maria, să faci ascultare: să faci icoana mea și să mă duci în România! Să mă faci cunoscut!” Că a zis că o să fie niște clipe, să se unească ceva, nu știu, n-am înțeles eu bine cum e cu unirea asta cu catolicii. Și nu-i bună! Nu-i bună! Și mi-a spus sfântul cum a fost chinuit de catolici, cum și-a dat sufletul pentru Ortodoxie, cum l-au omorât!

D. V.: – *V-a povestit viața lui?*

Maria-Liliana M.: – Da, așa, un pic...

Mihai M.: – „Că și eu am luptat pentru Ortodoxie, și m-au spânzurat pentru Ortodoxie! Să mă duci în țara ta!”, i-a spus.

Maria-Liliana M.: – Și eu i-am spus: „Eu sunt străină aici! De ce nu mergeți la altă femeie, la o grecoaică? Eu sunt străină!” Și a zis: „Nu, Maria, nu ești străină! Toți suntem frați în Hristos. Nu ești străină! Să faci ascultare, cum îți spun eu!” Și am zis: „Nici nu vă cunosc... Unde să mă

duc eu?” Și a zis: „Du-te, că am să-ți scot oamenii potriviți, și pentru sfintele moaște, și pentru icoană, și pentru slujbă, și pentru tot! Pentru tot ce-o să fie, am să-ți scot eu oamenii potriviți în cale!” Și așa a fost. Ne-a scos oamenii potriviți în cale. A doua zi, gata, a început. A venit un părinte în casă la noi, care a dormit la noi. I-am spus visele, am spus: „Părinte, o să spuneți că sunt nebună, dar eu de câteva zile tot visez un sfânt, nu știu ce-i cu asta!” Și a zis: „Ce sfânt? Cum?” Și i-am povestit eu că a zis că e Sfântul Cosma Protosul. Părintele mi-a spus că el n-a auzit niciodată de sfântul ăsta.

Mihai M.: – Am întrebat și alți duhovnici, alți părinți, am vorbit, și au zis: „Nu cred că poate fi de la cel rău, din moment ce s-a înfățișat... nu poate fi de la diavol visul.”

Maria-Liliana M.: – L-am pus pe gânduri un pic, a rămas el în suspans, așa, cam curios, părintele acela. Dar a mers la duhovnicul lui în Muntele Athos, a discutat cu dânsul – el avea o bisericuță de pictat, ceva, un paraclis micuț.

D. V.: – Părintele?

Maria-Liliana M.: – Da, părintele, e pictor. Și zice: „Doamna Maria, am fost la duhovnicul meu și a spus să las tot și să ascult ce mi-a spus doamna aceea, că există sfântul ăsta, și hai să căutăm!” Și a început și el cu lucrarea lui de acolo, și noi pe partea astalaltă.

Mihai M.: – A găsit lemnul pentru icoană imediat, cum ne trebuia. Că ne-a întreat: „Cât de mare vreți s-o facem?” I-am zis: „Dacă o facem, să facem o icoană de un metru.” Și a găsit un lemn, exact de 95 de centimetri, pe interior scobit, cum este. A găsit și s-a apucat de lucru.

Maria-Liliana M.: – După aia, m-a întreat cum arată. I-am spus eu, i-am explicat cum l-am văzut, în vis, cum așa, și a făcut icoana asta. Dar sfântul a spus să fim aproape de Domnul, că o să avem încercări foarte grele. Cred că începând cu criza asta, cum a fost, și încolo...

Mihai M.: – A fost înainte de criză, nu apăruse criza atunci.

Maria-Liliana M.: – A zis sfântul că o să avem încercări și să fim aproape de Domnul. Dar a zis

că n-o să fie acum sfârșitul lumii; că eu îl întrebam, în vis, dacă o să fie sfârșitul lumii. Și a spus că n-o să fie acum, dar o să fie chinuri foarte mari. O să ajungem cum spunea și Sfântul Paisie, că spunea că o să ajungem la cipuri, că o să ajungem să se strângă banii... A zis că o să se strângă banii, că o să muncim și n-o să fim plătiți.

D. V.: – V-a zis că o să se renunțe la bani? Sau în ce sens v-a zis că o să se strângă banii?

Maria-Liliana M.: – Adică, n-o să mai fim plătiți. Nu știu la ce s-a referit.

D. V.: – Știți ce poate însemna că se strâng banii? Mai-marii lumii vor acuma să se renunțe la bani, să nu mai fie bani, ci doar „bani” electronici. Să nu mai plătești cu bani, cum plătești la piață, ci să plătești tot cu cipul, cu cardul cu cip.

Maria-Liliana M.: – Da, a zis că „n-o să vă mai plătească cu bani”. Ce pot să înțeleg eu din asta? Și cu un card, cu ceva, o să se întâmple ceva.

D. V.: – Cu un card?

Maria-Liliana M.: – Da. Și a mai spus să facem cunoscut faptul că nu trebuie să ne unim cu catolicii.

Mihai M.: – Da, de unirea cu catolicii, de asta a ținut cont și atunci, dimineța ...

Maria-Liliana M.: – Mai spunea sfântul ceva de Vekkos, ți-am spus eu ție atunci.

D. V.: – *Patriarhul Ioan Vekkos e patriarhul care a vrut unirea cu catolicii în secolul al XIII-lea. Datorită lui au venit catolicii în Muntele Athos și l-au omorât pe Sfântul Cosma.*

Maria-Liliana M.: – Da, și Sfântul Cosma a fost împotriva patriarhului Vekkos.

D. V.: – *Despre patriarhul Vekkos vă aduceți aminte ce v-a zis sfântul?*

Maria-Liliana M.: – I-am spus eu atunci lui Mihai.

Mihai M.: – Am aflat și eu, pe urmă, cum a fost cu patriarhul Vekkos. Asta este cel mai important din ce i-a zis Sfântul Cosma: „Să mă duci și să mă faci cunoscut, ca să opuneți rezistență în România!” Să-l facem cunoscut în România, ca să opunem rezistență în lupta cu catolicii. Nu trebuie să admitem în credință lucrurile care vin din altă parte, de la catolici... Trebuie rezistență... Știe Dumnezeu că nu putem decât până acolo,

dar să avem rezistență. Și să nu admitem cuvintele greșite, indiferent de la cine vin, de la ce scaune. „Nu, domnule, eu spun adevărul chiar dacă îmi iei rasa de pe mine... O spun, și ți-o spun în plen, ca să știi că și tu trebuie să fii rușinat, așa cum și tu rușinezi cu cuvintele tale, care nu-s din canoanele Sfinților Părinți. Și eu nu te ling cu nimic, dimpotrivă.” Câte a pățit și Sfântul Nectarie, care ne-a ajutat atât de mult. S-a mârșit, a știut că e pe nedrept dus din Cairo, din Alexandria, și i-a întrebat pe toți: „De ce sunt prigunit?” Dar toți au plecat capul. Deși lumea îl iubea... Dar Domnul a făcut din el un sfânt care ne dă posibilitatea să Îl slăvim pe Dumnezeu. Ca o dovadă că nici noi nu-i uităm pe strămoșii noștri care au fost martiri, pentru adevărul pe care astăzi îl avem pe limba noastră...

D. V.: – Ce altceva a mai spus Sfântul Cosma Protosul?

Mihai M.: – El i-a spus că trebuie să opunem rezistență în România. Fiindcă atunci catolicii pentru credință l-au omorât! Da, l-au omorât. Dar să ne ducem, să opunem rezistență de acolo, că „au să vină vremuri grele. N-o să vă plătească, o să fie vai și amar de voi...”

Maria-Liliana M.: – Pe noi, creștinii, au să ne lupte foarte mult!

Mihai M.: – Da, pe creștini. Și trebuie să opunem rezistență.

D. V.: – Dar v-a spus și că o să fie unire cu catolicii sau v-a spus doar să vă opuneți?

Mihai M.: – N-a spus că o să fie, ci a spus să ne opunem. Atât a spus. A spus să ne opunem, să opunem rezistență în România.

Maria-Liliana M.: – În al patrulea vis, când mi s-a înfățișat, a spus că a fost mulțumit de ce i-am făcut acolo, de ce i-am dus, cum am făcut...

Mihai M.: – Că noi am făcut icoana, pe urmă am făcut iconostasul. Ne-a trimis și am găsit sfinte moaște, și la Sfântul Munte, și la mănăstire, aici; în două locuri am găsit. Am făcut multe iconițe și am dat așa... Îl facem și noi cunoscut. Părintele a pus materiale cu sfântul pe site-ul parohiei Hreățca, acolo, ca să fie cunoscut și pe internet. Dar trebuie să opunem și practic rezistență. Și acuma a apărut iar, după atâta timp, i-a apărut în vis și i-a spus...

Maria-Liliana M.: – Da, cu părintele de acolo, să gădesc un copilaș să-l botez în România, cu numele lui, să-i dau numele lui.

Mihai M.: – Și ți-a spus...

Maria-Liliana M.: – Da, că-i mulțumit de ce-am făcut acolo. Adică, tot ce mi-a spus el, eu am făcut. M-a ajutat Dumnezeu.

Mihai M.: – Așa, deci e mulțumit de ce-am făcut acolo, lângă Fălticeni, cu moaștele, cu ce-am mai putut și noi să facem, așa, dar să mai botezăm un copil, să împlinim adică lucrarea noastră – e mulțumit de ce-am făcut acolo, dar să împlinim lucrarea noastră.

Maria-Liliana M.: – Acum, din muntele Athos trebuie să mai luăm paraclisul lui sau un acatist, ca să-l aibă părintele acolo, să-l facă. L-a pus în biserică la loc de cinste: lângă icoana Sfântului Nicolae a pus-o pe cea cu Sfântul Cosma.

Mihai M.: – Și-l pomenește ca ocrotitor, acolo, al bisericii... Cum e Sfântul Nicolae, hramul bisericii.

Maria-Liliana M.: – Noi avem slujba tradusă, pe care a făcut-o părintele Atanasie. Slujba toată...

Mihai M.: – Sfântul cere să fie cunoscut.

Maria-Liliana M.: – Acuma nu știu dacă noi, cu treaba asta, n-o să facem rău la persoanele astea care vor să se unească cu catolicii...

Mihai M.: – Nu ne interesează asta. Noi facem ceea ce ne spune sfântul și nu ne interesează cu ce logică se vrea unirea sau cine vrea... Eu înțeleg, ca om, că trebuie să-l ajutăm pe fratele nostru, să dăm un ajutor, să cedăm în fața lui, dar până acolo unde ajunge să lovească în dogmă, în ceea ce au lăsat cele șapte sinoade și nimic altceva! Înțeleg! În așezare, în mișcare, suntem largi la inimă să-l îmbrățișăm pe fratele nostru, dar acolo unde cele șapte sinoade ne-au lăsat, prin Duhul Sfânt, canoanele după care trebuie să ne conducem, nu poate interveni nici cel mai mare om de pe pământ. Așa că nu noi trebuie să facem mutarea asta. Îi îmbrățișăm, le cerem să vină lângă noi, luptăm pentru adevăr, dar cei cărora nu le place adevărul trebuie să cedeze. Dacă eu sunt în neadevăr, sigur că o să cedez, acolo unde am greșelile mele, dacă le văd. Dar, atâta timp cât sunt cu cele șapte sinoade ecumenice, cred că, cât de cât, mă străduiesc să fiu cât mai aproape de Domnul, cu ceea ce am învățat, cu ceea ce știu...

D. V.: – Trebuie ca oamenii să caute cu jertfelnicie adevărul...

Maria-Liliana M.: – Eu cred că și catolicii, și toți, dacă ar cere adevărul de la Dumnezeu, fiecăruia personal i se va descoperi. Cum și astăzi vin mulți catolici la Sfântul Munte și se botează, și intră în mare, și-i botează... Și în Tinos vin turci care se botează zilnic. Vin acolo turci...

D. V.: – În insula Tinos, la icoana Maicii Domnului, nu?

Mihai M.: – Da. Acolo vin. Dumnezeu ne așteaptă pe fiecare, personal. Să venim către Domnul, și de acolo, dacă Dumnezeu va orându-i, va fi; dacă nu, avem o mie de ani când s-au rupt... Dacă face pogorământ episcopul cutare: „Hai să ne unim cu ăștia”, nu poate fi bine. Intrăm în contradicție cu cele șapte sinoade, atunci. Nu putem să facem asta. Pogorământ... acum nu se poate vorbi de așa ceva. Catolicii trebuie să cedeze, să vadă adevărul. Dacă ei recunosc că Sfânta noastră Împărtășanie este adevăr, este taină, și dacă ne recunosc taina noastră, de ce nu ne recunosc și pe noi ca și creștini? Ne recunoașteți taina, și pe noi, ca fiind creștini adevărați,

nu ne recunoașteți? De ce-mi recunoști taina atunci? Cum a fost, că ne recunosc tainele? Și pe noi, ca și creștini, nu... Ce vreți? Din moment ce ne recunoașteți taina, recunoașteți-ne și ca creștini, și veniți către noi, că asta este Biserica mamă, care vine de la Sfinții Apostoli. Voi ați plecat și v-ați fărâmițat într-atâtea grupări, în perioada de la 1050 încoace. Oare noi trebuie să venim la voi? Într-adevăr, sunteți frații noștri, vă îmbrățișăm, dar rugați-vă la Dumnezeu să vedeți adevărul, fraților! Și veniți și voi la adevăr! Încet-încet, eu văd că mulți catolici vin la Ortodoxie, nu ortodocșii se duc la catolici. Mulți musulmani vin la Ortodoxie și se botează în Grecia, cum văd eu, și nu ortodocșii se duc să se facă musulmani! Există o curgere către creștinism, și nu invers!

Despre Sfântul Ioachim din Ithaca

D. V.: – Cât de mult simțiți ajutorul sfinților?

Maria-Liliana M.: – Anul trecut am dus icoana Sfântului Ioachim din Ithaca. Și mai înainte l-am visat pe sfânt cum dădea cu tămâie în mormântul lui, acolo. Exact mormântul l-am visat, fără să-l văd, fără să fi știut atunci cum este.

Mihai M.: – A visat exact cum e! E acolo o cădelniță așa, cu coadă. Cu aia tămâia și el, atunci. Și a visat exact așa!

Maria-Liliana M.: – Aia era la mormântul lui, și i-am spus părintelui cum am visat.

Mihai M.: – Și, când ne-am dus în Ithaca, era totul așa cum a visat, și mormântul era așa cum l-a visat, fără să-l vadă niciodată. Și l-a visat pe el cum tămâia.

Maria-Liliana M.: – Și i-am promis o candelă, dacă-i ia durerea de la cap lui Mihai: „Cum s-a rugat părintele Vicențiu la sfinția ta, așa mă rog și eu, ca să-i iei durerea!”

D. V.: – Dar pe părintele Vicențiu cum l-a ajutat?

Maria-Liliana M.: – L-a ajutat tot așa, a avut la cap o tumoare, care i-a dispărut, prin rugăciune.

Mihai M.: – Zece ani n-a mai avut probleme.

D. V.: – Și apoi iar a apărut ceva?

Maria-Liliana M.: – Da, a apărut iar ceva, și acum a ajuns la operație. Dar sfântul l-a ajutat și acum... astea sunt minuni de-ale lui, personale. Tot minuni de genul ăsta. A scris și el o carte, cu asta. A tradus-o, parcă, și în română, despre Sfântul Ioachim din Ithaca. În greacă este deja, urma s-o traducă și în română. Nu mai știu dacă a apucat s-o traducă – cu viața sfântului, cu minunile pe care le-a făcut, și cu minunea lui.

„Am fost operată de Sfântul Nectarie...”

D. V.: – E o mare bucurie să vă pot asculta vorbind despre minunile făcute de Dumnezeu și de sfinții Săi în viața dumneavoastră. Când am auzit prima oară despre cum v-a ajutat Sfântul Nectarie, am rămas surprins, e o minune pur și simplu impresionantă...

Maria-Liliana M.: – Pe Sfântul Nectarie l-am simțit ocrotitor al familiei noastre...

D. V.: – Din ce în ce mai multe familii mărturisesc la fel și îl aleg ca ocrotitor...

Maria-Liliana M.: – În 2001, după zece ani de stat în Grecia, la muncă, am zis să mergem acasă. Noi am mers acasă pentru că tatăl meu era foarte bolnav. Era pe moarte. La întoarcere, am fost avertizată că n-o să ajung în Grecia. Și nu am crezut-o, am zis că nu cred, e imposibil să fie așa ceva. O femeie m-a avertizat: „Tu n-ajungi în Grecia!” N-a zis că „să dea Dumnezeu” sau așa ceva, dar...

D. V.: – Femeia aceea făcea farmece?

Maria-Liliana M.: – Da, da, făcea lucruri din astea. Și am zis că e o femeie nebună, că nu

poate să mi se întâmple așa ceva. Dar, mergem la graniță, unde într-adevăr ni s-a spus: „Tu intri...”

D. V.: – Ce graniță?

Maria-Liliana M.: – Grecia cu Bulgaria. În România n-am avut probleme, și nici în Bulgaria n-am avut. Ei, la greci, ne-am dus la graniță și prima dată ni s-a spus: „Tu treci, tu nu treci!” Până să rezolve Mihai cu actele acolo, m-am dus până la toaletă. Dar la toaletă erau alte persoane care se ocupau cu altceva, cu droguri, cu altele, și nu trebuia să văd ce-am văzut eu în momentul acela... Nu trebuia să văd. Am motivat că n-am văzut nimic, dar ăia au zis: „Ești nevastă de polițai!” „Trebuie să-i luăm viața!” Am zis: „Cum așa?” Nu, nimic! Au pus mâna pe mine și m-au băgat într-o mașină bleu, după aia în altă mașină albă, simplă... După aia în altă mașină, tot din asta micuță, după aia am ajuns într-un camion mare, în care erau 46 de persoane – 6 femei și 40 de bărbați, care erau străini. Persoane care treceau granița în Grecia ilegal. Dar cel care m-a prins era grec. M-au dus prin munții ăia, să mă omoare. M-au chinuit o săptămână.

D. V.: – Erați într-un camion cu alți 46 de oameni?

Maria-Liliana M.: – Când am ajuns în camionul ăla, era noapte, camionul avea prelată deasupra, și eu când am văzut că mă urcă acolo, am zis că gata, s-a terminat cu mine... Și era noapte, am ajuns noaptea în camionul acela și nu i-am văzut la față, că sunt așa de negri... Dimineața, când i-am văzut pe toți... arabi, pakistanezi, ce erau... Mihai a rămas la graniță, de-acum grănicerii i-au spus: „Hai, treci, pleacă!”

D. V.: – Cine v-a zis să treceți granița?

Mihai M.: – Cei de la graniță.

D. V.: – Grănicerii erau în legătură cu cei care au prins-o pe soția ta?

Maria-Liliana M.: – Cine știe?

Mihai M.: – Noi nu putem să știm asta. Dar imaginația acelor oameni... A fost ceva demonic, că nu puteau așa, deodată, s-o ia drept nevastă de polițist: „Vrei să ne trădezi pe noi și trebuie să te luăm!” Și, într-adevăr, a început calvarul.

Maria-Liliana M.: – Dimineată am văzut acolo toate persoanele astea atât de negre și mi-am zis: „Doamne, cu ce oameni m-ai adus aici! Doamne, să nu mă lași să mă distrugă oamenii ăștia!” O săptămână am stat prin munți, am mers...

D. V.: – *Dar există alte drumuri de intrare în Grecia, în afara celor cunoscute?*

Maria-Liliana M.: – Prin munți, prin munți, nu pe șosele. Noaptea mergeau și ziua dormeau toți. Eu toată ziua făceam rugăciune.

Mihai M.: – Mașina a mers numai până într-un anumit punct. Pe urmă au mers pe jos.

Maria-Liliana M.: – M-au dus cu mașina ca să ajungă acolo, la camionul ăla. Ei, de-acolo, a doua zi, când i-am văzut atât de negri, am zis că gata, de-acum mi s-au încheiat toate drumurile, până aici a fost viața mea – așa simțeam! De-acum, ce spun ăștia? „Trebuie să te omorâm!” Eu spuneam: „Nu aveți nevoie de mine, n-am văzut nimica!” – în greacă spuneam.

D. V.: – *Dar ei știau că ați văzut ce nu trebuia...*

Maria-Liliana M.: – Bineînțeles că știau! „N-am văzut nimica! N-am văzut nimica! Eu am cinci copii acasă! Dați telefon soțului meu, că el e la graniță și mă așteaptă!” Nimic, n-au vrut să audă, nimic, nimic! Apoi am ajuns într-un ascunziș militar vechi, de pe timpul războiului. M-au chinuit în ziua aia în tot felul. Au început cu o lucrare din asta, demonică. Au făcut un cerc, s-au descălțat toți, ca musulmanii, și-au tăiat unghiile, au urinat acolo, într-o găleată. După aceea, urlau, voiau să-mi dea nume mie, și mi-au dat un nume, ceva de musulman, nu-l mai rețin. Femeile lor făceau vrăji cu niște lumânări negre și cu niște broaște uscate. Aveau 40 de cordele, jumătate erau roșii, jumătate negre, cu capete așa, cum e semnul de la curent, pentru pericol de moarte, cu un craniu și cu două oase. Și spuneau acolo să-mi dea mie nume. Au scobit pâine, miezul de la pâine, și pe coaja aceea de la pâine au făcut iar craniul acela, și aia voiau să mi-o dea mie, să mă spurce. Și mi-a dat, dar eu, când am strigat la Domnul, am zis: „Doamne, Tu m-ai botezat cu numele Maria Liliana, să nu lași, Doamne, să mă spurce oamenii ăștia!” Strigam cât puteam!

D. V.: – Cu voce sau în gând?

Maria-Liliana M.: – Și cu voce, și-n gândul meu, și românește, și pe grecește am zis. În timpul acela, a apărut așa, din coaja aceea, o bucată de anafură, pe care scria „Iisus Hristos NIKA”, am văzut-o cu ochii mei. Și urina aceea nu mai era urină, era agheasmă și cu mirosul de busuioc atât de puternic, încât strigau: „Miroase a busuioc! Miroase a busuioc!” Mi-au dat să beau, m-au spurcat cu aia, cu forța. Și-n momentul când mi-au dat să beau, a început să miroasă a busuioc și s-a făcut agheasmă pe gura mea! Agheasmă, agheasmă! Nu mai era urină, nimic, nici unghii, nimic! Agheasmă curată! Asta e prima minune pe care a făcut-o atunci Domnul cu mine!

Mihai M.: – Și pe pâinea aia, pe care făcuseră capul de mort, în momentul în care i-au dat să mănânce, a apărut scris „Iisus Hristos NIKA”!

Maria-Liliana M.: – Mi-a dat mie putere Domnul! Mi-a dat încredere că nu sunt singură. Și-am zis: „Doamne, nu sunt nici mărturisită, nu sunt nici împărtășită, ce fac eu acum, Doamne?”

Unde mă duc eu acum? Dacă mă omoară oamenii ăștia, Doamne, eu mor pentru Tine! Pentru Tine mor, lisuse Hristoase!” Și mi-a dat o forță în mine și o încredere că ceva o să iasă de acolo. Ei, de-acolo, au început! Nu le-a ieșit varianta asta. Unul a venit cu o cârpă și cu un spray mare. A turnat în cârpa aceea ceva, să-mi dea mie la nas. Nu știu ce au vrut, ori să mă omoare direct, ori să mă adoarmă și să mă omoare mai ușor, nu știu ce să zic.

D. V.: – Dar atunci erați legată sau liberă?

Maria-Liliana M.: – Atunci am fost liberă, după aia m-au legat. Vine grecul, zice: „Hai mai bine s-o ducem în șosea și să trec cu un jeep peste ea! Și n-o să se mai știe nimic de ea!” Zis și făcut! Mi-au luat papucii din picioare, mi-au luat geanta cu care am mers la toaletă, pentru mine, ca femeie... Mi-au luat tot. Ei, de-acum, am zis: „Doamne, numai Tu ești șansa mea, numai Tu ești!” Și am început cu: „Miluiește-mă, Dumnezeule!” „Doamne, auzi rugăciunea mea!” – toate rugăciunile pe care le știam eu, și cu „Doamne, lisuse Hristoase, să nu mă lași, Doamne! Să nu mor pentru oamenii ăștia! Pentru Tine să mor!

Dacă merită copiii ăștia ai mei și sunt vrednică să le fiu mamă, și dacă merit să fiu nevastă la omul ăsta al meu, să mă aduci la dâșii! Să mă aduci întregă la dâșii! Dacă nu, pentru Tine să mor, Doamne Iisuse Hristoase!” Ei, vine grecul să mă scoată pe mine în stradă și să treacă cu jeepul peste mine. Zice: „Eu mă urc în jeep și voi, din spate” – mă duceau ca pe Domnul Iisus, bătută, chinută, bătută cu bocancii de armată în cap.

D. V.: – Cam câți erau cei care vă băteau?

Maria-Liliana M.: – Cred că erau trei greci și ceilalți erau străini. Eu eram sub controlul lor, așa. Și vine grecul acesta, capul lor, care a vrut să mă omoare, și zice: „Trecem cu jeepul peste dânsa!” Mă duc, toți, legată; au început să mă lege cu bandă la picioare, la mâini, bandă la gură; așa cum eram, cu blugii ăia și cu o bluză mai largă la gât. Ei, când mi-au dat părul în față, să mă lege la gură, mi-au dat niște pastile și niște prafuri dulci. Cred că erau și droguri în acelea, cine știe? Cineva nevăzut îmi tot spunea să le scuip, să le scuip, auzeam în capul meu: „Aruncă-le jos!” Le-am scuipat în bluza aceea largă a mea și ei nu vedeau nimic. Și mi-au dat niște

pastile mari de cianură, niște pastile mari pe care le punem în apă și sfârâie, ard. Ei, și saliva sfârâia. Aceași voce îmi spunea: „Scuipă-le! Scuipă-le!” Ei, cine-mi spunea mie „Scuipă-le!”? A cui putere era aceea? Și, la urmă, când să-mi lege banda aceea la gură. Cineva îmi pune o mână caldă aici, și mi-a cuprins și nasul, și gura, și a trecut banda peste mâna aceea. Dacă nu era mâna aceea să-mi țină gura mai liberă, nu puteam respira, muream! (...) Când țipam, răsunau munții aceia. De unde aveam eu puterea aceea să strig: „Doamne, nu mă lăsa, Doamne, nu mă lăsa!” – de se fereau și ei, și nu știau cum să mă apuce? Dar au continuat. Mă băteau, mă băteau cu bocancii, curgea sânge peste tot, pe urechi, pe gură...

D. V.: – Atunci erați conștientă?

Maria-Liliana M.: – Conștientă eram! La un moment dat, când să ajungem în stradă, că mă duceau femeile din spate, spuneau ce spuneau ele, în arabă sau ce limbă era...

D. V.: – Dar femeile erau de acord cu ce vă făceau bărbații aceia? Nu încercau să vă ia apărarea? Nu spuneau nimic?

Maria-Liliana M.: – Nu, nimic, nimic! Cred că unul dintre ei era doctor, că a zis ceva, a scăpat câteva cuvinte în grecește, a zis: „Măi, e păcat de femeia asta, că femeia asta nu v-a făcut nimic!” „Nu, au zis, nu, e nevastă de polițai, și dacă asta ne trădează, trebuie să moară! Altfel, pe toți ne bagă în pușcărie!”

Mihai M.: – Cum a făcut diavolul! Până unde s-a ajuns cu toate treburile astea, ca diavolul să-și facă lucrarea lui, ca ea să fie distrusă! Pentru ce? Pe toți musulmanii aceia i-a unit, pe toți, ca să lupte împotriva unui creștin! De ce? Pentru că ea era aproape de Domnul!

Maria-Liliana M.: – Așa... și ajung în stradă. Ăla se urcă în mașină. Când să treacă peste mine, vine o mașină dintr-o parte. De pe stradă se vede. Când ăsta a claxonat de sus, ca să mă împingă în stradă, ca să simuleze accidentul, în dreptul meu a venit altă mașină. Asta s-a întâmplat de trei ori la rând. A mers iar, a întors mașina, iar s-a dus sus. De trei ori a încercat varianta asta,

dar n-a reușit. Apoi m-a tras înapoi în boscheții ăia, cum eram, plină de sânge, și m-a dus pe un drum de țară, pe munte.

D. V.: – Ați mai fost după aceea prin locurile cu pricina?

Maria-Liliana M.: – Când am făcut reconstituirea cu poliția! Ei, și m-au dus pe drumul ăla. Pe drumul ăla, atâta m-au lovit și m-au trântit jos, cu picioarele, îmi dădeau în cap, mă loveau, mă loveau... De la un timp, de la loviturile alea, de cât mă bușeau ei cu picioarele, cu bocancii ăia de armată, apare un înveliș de protecție ca un cazan în jurul capului meu – un cazan, pur și simplu, un cazan!

Mihai M.: – Ca o bucată de tablă!

D. V.: – Îl vedeai sau doar îl simțeai?

Maria-Liliana M.: – Îl simțeam. Și, când ei loveau cu picioarele, băteau în cazanul ăla. Și cred că simțeau și ei asta. Ziceau: „Băi, asta are sfânt! Are sfânt, nu vrea să moară!” Mă înjurau, mă înjurau în toate felurile, mă făceau în toate felurile...

D. V.: – Așa spuneau, că aveți sfânt?

Maria-Liliana M.: – Da! Că am sfânt care nu vrea să mor.

D. V.: – Adică aveți sfânt care vă ocrotește?

Maria-Liliana M.: – Da, am sfânt care mă ocrotește și nu vrea să mor.

D. V.: – Și nu s-au speriat?

Maria-Liliana M.: – Într-un fel, s-au speriat...

Mihai M.: – Dar lucrau demonii! Și erau fanatici. Dar fanatismul unde lovește? Unde? Aici! În creștinism. Când apare fanatismul, atunci îl îmbolnăvește pe om, gata! Îl orbește demonul!

Maria-Liliana M.: – Ei, am început să simt cazanul ăsta, au văzut că nu reușesc să mă omoare așa. Zice: „Măi, scoatem pistolul și o terminăm!” Scoate pistolul, trage cu pistolul. Avea patru gloanțe – că le-am simțit cum le-a respins, cum au ricoșat gloanțele din cazanul ăla. De trei ori a tras, apoi și a patra oară și zice: „Nu mai avem gloanțe!” Și zice: „Băi, asta are șapte vieți, e ca mâța! Ca nu știi ce!” Îmi spuneau tot felul de vorbe, de înjurături. Îmi spuneau, și eu ziceam: „Doamne, să nu mă lași! Doamne, lisuse Hris-

toase, să nu mă lași! Dacă mor, pentru Tine, Doamne, să mor!” Eu eram în chinurile acelea, și eu acum re trăiesc momentele acelea, nu pot să plece din mine așa...

D. V.: – Da, amintirile de acest gen se șterg greu din suflet...

Maria-Liliana M.: – S-au speriat ăștia, au zis: „Nu putem... ce să facem, cum s-o omorâm? Trebuie s-o omorâm, trebuie să moară!” La un moment dat, apare Maica Domnului. O maică, maică, venită din cer și cu un baston de foc. A făcut o lumină de au căzut toți jos de la lumina aceea, și s-au speriat, au zis: „Maică pe aici, prin munții ăștia, nu există!” Era Maica Domnului și cu Domnul Iisus Hristos micuț, de mânăuță, așa, îmbrăcat în alb. Și musulmanii, dar și grecii care erau acolo, au zis că nu există maică pe acolo. Au zis: „Asta e putere de la Dumnezeu, o ocrotește pe femeia asta!”

D. V.: – Ei au văzut focul, tot?

Maria-Liliana M.: – Au văzut tot și n-au putut rezista la lumina aia. Eu am rămas în picioare, ei au căzut toți și toți urlau, au zis: „Doamne, are sfânt! Hai să terminăm!” „Hai s-o lăsăm!”, ziceau

unii dintre dânșii. Când a coborât Maica Domnului cu bastonul cu foc, ca un fulger, numai eu am rămas în picioare, ceilalți toți erau culcați la pământ, aveam o putere enormă, puterea aceea nu cred s-o mai simt vreodată în viața mea, puterea pe care mi-a dat-o Maica Domnului, și o mângâiere, și ceva așa, pe fața mea, ca o mângâiere, și să am curaj, că o să fie bine.

D. V.: – Dar n-ați văzut cine vă mângâie, doar ați simțit?

Maria-Liliana M.: – Am simțit mâna! Mâna caldă a Maicii Domnului, care mă ținea și la gură. În momentul acela, ei s-au speriat, s-au ridicat și au plecat. Am văzut și eu pe Maica Domnului cu Hristos micuț, frumos, așa. La un moment dat, ei au zis: „Măi, mai încercăm ultima șansă. Dacă nu ne iese nici de data asta... O aruncăm!” – că era și o prăpastie acolo. Ei, și au început iar să mă lovească. Eu, protecția la cap tot o aveam. Mă loveau degeaba. Probabil că l-a enervat pe acela câte lovituri a dat și cum eram legată și nu puteam să fac o mișcare, nimic nu puteam să fac, nicio mișcare.

La un moment dat, din loviturile acelea, două porți mari, metalice, așa, se deschid, și iese un

cal alb, nechezând, și cu un militar deasupra, pe calul ăla. Și tot așa, cu un baston de foc, i-a pus pe toți jos, cu foc, și a trecut Sfântul Gheorghe cu calul acela peste dâșii. Au început a țipa, a urla, și au zis: „Nu putem s-o omorâm, hai s-o lăsăm, că nu știm cu cine avem de-a face!”, spuneau ei pe grecește. Mie mi s-a părut că au stat foarte mult jos, dar poate au stat doar un minut jos; s-au ridicat de acolo, și atunci, în momentul respectiv, gata! M-au aruncat în prăpastia aia.

În timpul ăla, un jeep de poliție făcea un tur prin munți, l-am văzut și eu, l-au văzut și ei, și s-au speriat. Și, în momentul acela, m-au aruncat în prăpastie, o prăpastie de 15 metri, că am mers apoi cu poliția acolo, pe unde am fost eu aruncată, și au zis: „Măi, fată, numai un sfânt te-a putut ajuta, ai avut un sfânt care te-a ocrotit pe tine, că cine cade în prăpastia aia nu mai iese de acolo viu!”

Și m-au aruncat în prăpastia aia, acolo, legată la mâini și la picioare, cu cordelele acelea la gât, acelea roșii și negre, cu cranii pe ele, mi le-au legat pe toate... Când am ajuns legată jos – eu nu mai ajungeam jos, nu mai ajungeam! Nu-mi dădeam seama ce se întâmplă cu mine,

dacă urc sau cobor... Am zis: „Doamne, unde mă urc? În cer? Sau cobor?” Am ajuns ca o pană jos, era apă, stânci foarte mari. Am ajuns în apă, cu mâinile legate la spate. În momentul acela am putut să-mi dezleg banda aceea de la mâini, să-mi fac cruce și să-l mulțumesc lui Dumnezeu.

N-am pățit nimic la cap. Am zis: „Doamne, ajută-mă să-mi amintesc ceva acum!” Că acolo unde am căzut erau stânci, era apă, peste tot. Dacă aș fi căzut puțin mai încolo, mă înecam, mă lua apa cumva înspre Bulgaria. Și de acolo, mi-am adus aminte de telefonul lui Mihai, de mobilul lui, am început să plâng, să mulțumesc că m-a ajutat atât de mult Domnul. Am zis: „Doamne, până aici m-ai ajutat!” Ei, de frică, după aceea, mă căutau ca să vadă dacă m-am dus în apă, dacă m-am înecat. M-au căutat, că s-au speriat și de mașina ceea de poliție, când m-au aruncat ei acolo. Se uitau cu lanterne, noaptea, ca să vadă dacă m-a luat apa. Au venit până aproape lângă mine, că era o tufă mare, în apă, și eu eram în apă, mă țineam de tufa aia, și nu m-au văzut. Și au zis: „A luat-o apa, s-a înecat!” – au zis pe grecește.

După aceea, am ieșit de acolo, m-am dezlegat la gât, dar de cordelele acelea n-am putut să mă dezleg. Atunci au ieșit diavolii din ele. Patruzeci de diavoli, câte cordele am avut la gât – eu n-am mai văzut în viața mea așa ceva –, i-am văzut cum arătau, și mi i-au arătat pe toțiăștia care ne făceau nouă vrăji în România, inclusiv pe persoana care a zis că nu ajung în Grecia. Mi-i arătau dracii și mă trimiteau înspre Bulgaria, să mă înec. Dar eu îi spuneam diavolului: „Eu am zis că mă duc cu Hristos, că El e înaintea căii mele! Iar acolo să se ducă cei care fac treburile astea cu voi!” Și, până n-am făcut cruce la gât, nu am putut să scap de diavoliiăștia. Voiam să dorm, era zăpadă, am înghețat, mâinile mele erau degerate, picioarele erau înghețate. Tălpile mele erau umflate cât o palmă, înghețate... Cum era zăpadă pe munți, a scăzut temperatura corpului. Eram înghețată, hainele erau ude, erau sticlă pe mine! Și voiam să mă culc un pic, voiam să adorm, după o săptămână de chin, bătută, schingiuită, nemâncată, fără apă! Fără apă! Cu hrană cerească am trăit în zilele acelea!

D. V.: – Câte zile ați rezistat așa?

Maria-Liliana M.: – O săptămână! O săptămână, nici apă, nimic, nimic!

D. V.: – Vă era foame sau sete?

Maria-Liliana M.: – Nimic! Simțeam că sunt sătulă cu hrană de la cineva, de undeva. Și, când mă culcam jos, să adorm un pic, cineva țipa la mine să nu dorm, că mor! Să nu dorm, că mor! Și toată noaptea am mers, am mers prin munți. Ei, când am ieșit din groapa aia, de acolo, din prăpastia aia, a ieșit o femeie îmbrăcată în alb – eu am zis că e bunica mea după tată. Nu știu, poate era altcineva. Și tot îmi spunea: „Hai, Liliană, draga bunichii, hai, hai”, de m-a urcat pe munți, spre Grecia.

D. V.: – O vedeți cum vă arată drumul?

Maria-Liliana M.: – Da, o vedeam, așa cum vedeam că diavolii mă trimiteau înspre Bulgaria. Dar eram puternică, ardea sufletul meu pentru Hristos, și trebuia să-L urmez pe Hristos, și nu pe altcineva! Și, când am dezlegat eu toate acele cordele de la gât, cu semnul crucii, atunci a cântat cocoșul. Unde a cântat cocoșul dimi-

neața, la ora trei, pe munți? Unde? N-am văzut! Ei, a cântat cocoșul și a dispărut diavolul. Am terminat cu acelea, le-am îngropat, le-am pus eu acolo, undeva, ca să le găsesc dacă mă întorc. Buletinul, ce-am mai putut să iau din geantă – că mi-au luat geanta –, buletinul l-am pus sub o piatră, toate cordelele alea le-am pus sub o piatră, hainele, care erau ude și erau grele, nu puteam să le mai duc, de-acum, le-am pus acolo, că mi-am zis că, dacă mor, o să găsească cineva un semn de la mine, că pe mine m-au omorât oamenii ăștia aici.

Ce gândeam eu atunci, că nu mai aveai timp de alte gânduri, decât de Hristos și de Maica Domnului, și altceva, nimic. Lupii au venit până lângă mine; șacalii ăia, care sunt pe munți, până lângă mine au venit. Nimeni nu m-a atins cu nimic. A fost puterea lui Dumnezeu că nu m-au atins. Am ajuns pe vârful muntelui. Când am ajuns, mă aștepta un grup de câini, vreo 13-14 câini. Erau mari, puteau să mă mănânce, de la mirosul ăla de sânge, cum era închegat pe mine. Ei, dar câinii aceia au început să-mi lingă cu limbuța lor picioarele, să mă încălzească, să mă strângă între dâșii, să mă urce sus, la stăpânul lor, și

plângeau, plângeau de mila mea. Eu, care aveam frică de câini, că am fost mușcată de copil, atunci n-am avut nicio frică. M-au dus la ciobani, sus. Dar până acolo era un grup de vaci. Eu simțeam că, de la pastilele pe care mi le-au dat, mi-a rămas ceva aici, în gât, mă ardea ceva de la ele. Am mers, am făcut cruce la vacile celea și am muls puțin lapte, ca să beau și să plece ce aveam în gât. De acolo, am mers mai sus. Când ajung sus, dau peste ciobani. M-au dus câinii până la ciobani. Când ajunsesem la vaci, câinii mă împingeau și ei la vaci, să mă duc să mulg vacile celea.

Am urcat eu sus, tot cu „Doamne, Iisuse Hristoase, miluiește-mă pe mine, păcătoasa”... Dacă n-aveam asta, nu venea salvarea mea, cred. Urcăm la ciobanii aceia. Erau doi într-o parte și unul într-o parte. Eu l-am întâlnit pe ăla, unul. Și zice pe grecește: „Doamne, de unde-ai mai apărut și tu pe aici? Tu ești nebună!” l-am zis: „Nu, domnul meu drag, nu-s nebună, sunt îndurerată...” Și am încercat să-i explic. l-am dat numărul lui Mihai, să-i dea un telefon sau să cheme poliția. Ei au discutat între dânșii, mi-au dat papucii lor calzi în picioare, mi-au dat șosețele lor calde în picioare, mi-au dat cozonac, ou

roșu – eu, în anul acela, n-am mâncat ou roșu și cozonac de-al nostru – și au preferat să che-me poliția.

Când a venit poliția și a văzut ce picioare aveam, umflate și cu spini într-însele... Când m-au dus la spital, nu mai știau doctorii și cu asistentele cum să-mi scoată spinii ăia din pi-cioare. A venit poliția, erau trei băieți tineri. Când m-au văzut, au început a plânge și aceia, și-au zis: „Doamne, ce s-a întâmplat cu tine? Cine te-a bătut în halul ăsta, așa?” Eram toată înche-gată în sânge, tot, părul, capul... Ca o femeie nebună, ce mai la deal, la vale. M-au luat la poliție și i-au dat telefon lui Mihai, l-au chemat. Când a venit, i-au zis: „Ce-ai făcut din femeia asta? De ce-i așa?” L-au luat pe el la întrebări. El a zis: „Dom’le, eu la graniță am rămas, am venit ca să trecem în Grecia și, poftim, la voi s-au întâmplat toate astea!” În timpul acela, eu lucram la un medic care a studiat în România. Acesta ne dă telefon chiar atunci, fără să știe nimic, dar a simțit!

Mihai M.: – Cum l-a trimis Dumnezeu exact atunci, doctor fiind, când pe ea au dus-o s-o controleze, să vadă dacă n-a fost violată, dacă

nu s-au făcut alte chestii cu ea. Și-n momentul ăla, Dumnezeu l-a făcut pe doctorul acela să dea telefon: „Liliana, unde ești? Ce faci? Ce se întâmplă cu tine?” Și-i spune doctorul: „Te duci imediat la Serres, să-i faci actinografie”, asta, asta, asta, așa, în toate chestiunile medicale pe care trebuie să le facă, și ne-am dat seama atunci cum a lucrat Dumnezeu. Noi nu vorbiserăm de atâta timp la telefon. În momentul când ea era pe masă, la control, îi spune doctorului ăluia: „O trimiți imediat la Serres, nu la Siderokastro – unde era, într-un orășel mic –, să-i facă toate analizele medicale, tot.” Imediat, psihologii și toți doctorii, la ea, să vadă ce s-a întâmplat cu ea, dacă nu-i nebună.

Maria-Liliana M.: – Cât am stat la spital, erau câte doi polițai care mă păzeau noapte și zi. Cât am stat în spital eu, o lună de zile, a venit televiziunea. N-am dat niciun interviu, am zis: „Dacă eu Îl am pe Hristos, îmi mai trebuie mie televiziunea voastră?” Nu-mi trebuia nimica. Eram toată bătută, m-au fotografiat cum eram, bătută, schingiuită, cum eram, în situația aceea – există documente, dacă le mai scoate cineva la iveală... Până și cel mai rău polițai de acolo, care ne

ura pe noi, românii, la urmă a venit cu icoana Maicii Domnului, s-a pus în genunchi în fața mea și și-a cerut iertare. Ăla era cel mai fără de suflet om! Credea că noi suntem veniți aici pentru alte treburi.

Mihai M.: – Dar ce s-a întâmplat aici: noaptea, la spital, vorbea prin somn...

Maria-Liliana M.: – Spuneam toată întâmplarea mea, tot ce s-a întâmplat. Și ei m-au înregistrat. Ei în fiecare zi îmi luau interviu mie, în fiecare zi, o lună de zile. Au zis: „Poate e nebună... E imposibil să se întâmple așa ceva!” Dar doctorul la care lucram eu a avut cunoștințe în parlament, socrul lui era în parlament la greci. Socrul lui era în parlament, soția lui era mare avocat, toate rudele lui, neamurile lui, erau toți oameni mari. I-au băgat în priză peăștia de la graniță, pe toți. „Cine sunteți voi? Cine sunteți? Că ne pierdem pâinea!”, ne ziceau. Până la urmă, s-a dovedit adevărul, l-au depistat cine era. L-au prins! După aceea, trebuia să-l băgăm în pușcărie, fiindcă aveam acte în regulă! Dar după aia, mi-a zis părintele să-l las la judecata lui Dumnezeu, că Judecătorul meu este Hristos, și să nu-i fac

nimic, să-l las pe mâna Domnului. Am zis că nu vreau să-i plătesc cu aceeași monedă cu care mi-a plătit el. Vreau să-l las la mâna Domnului. Ce-o vrea Domnul, aceea să facă cu dânsul.

Am stat o lună de zile în spital, am plecat în România, să-mi fac din nou acte, că mi-au luat actele, nu mai aveam nimica, în schimb, eu am fost la Sihăstria, am fost, n-am stat așa, am zis să văd și eu care-i treaba. Dar mi-am pierdut vederea, mi-am pierdut auzul.

D. V.: – Când s-a întâmplat?

Maria-Liliana M.: – Imediat după ieșirea din spital.

Mihai M.: – Erau efectele loviturilor. Fiindcă, la un moment dat, a intervenit Domnul, cu cazonul acela, cu protecția Sa, dar, până atunci, loviturile au fost!

Maria-Liliana M.: – Mă durea tare în vârful capului, am mers la medic și medicul a spus că o să-mi pierd auzul și la urechea cealaltă. Mi-am pierdut auzul și dincolo, vederea mi-am pierdut-o.

D. V.: – Nu mai vedeți deloc, deloc?

Maria-Liliana M.: – Am fost la București, și când m-am dus să completez documentele pentru Grecia, cine caută în documentele acelea vede dacă vedeam sau dacă nu vedeam. Că oamenii ăia s-au speriat. Ziceau: „Femeie, cine te-a nenorocit așa? Ce scrii aici?” Nu mai vedeam deloc...

D. V.: – Nu mai vedeți nici să mergeți pe stradă?

Maria-Liliana M.: – Zăream foarte puțin, așa. Și copiii îmi citeau o carte despre Sfântul Nectarie, și eu plângeam... Și am zis: „Dacă îmi este de folos, să ajung și eu la tine, Sfinte Nectarie!” Și așa am ajuns în Eghina, la Sfântul Nectarie, și m-am rugat lui din toate puterile. M-am dus acolo, la mormântul lui, și mi s-au lipit mâinile de marmură. Trăgea lumea de mâinile mele, dar nu se dezlipeau. Simțeam că sfântul vrea ceva de la mine și nu știam cum să interpretez asta, cum să procedez.

Mihai M.: – Eu, care sunt om puternic, am tras de degetele ei, și nu puteam să le dezlipesc. Și pe urmă ea s-a pus cu capul pe mormânt.

Maria-Liliana M.: – Da, simțeam aici ceva foarte... Ei, și mi s-a lipit urechea, cum stăteam în genunchi lângă mormântul sfântului, acolo, mi s-a lipit capul de mormântul lui. În momentul respectiv, nu mai puteam să mai port capul nici într-o parte, nici în alta, și Sfântul Nectarie a început să tragă ceva din cap de la mine. Trăgea, tăia! Forfecuță, pensă, auzeam în cap la mine. Pensă, cum opera. Sfântul a operat în cap la mine. Operație fără bani, că doctorii ăștia, în ziua de azi, dacă te duci, trebuie să-ți ia și viața ca să poți să plătești. Sfântul a lucrat fără bani. După aceea, am simțit o căldură, o energie puternică la ochi, după aceea la urechi, a terminat operația – nu știu, poate am stat o fracțiune de secundă acolo, Mihai poate să știe mai bine cât am stat eu acolo.

Mihai M.: – A stat câteva minute, două-trei minute. Totul se petrecea cu o repeziciune extraordinară.

Maria-Liliana M.: – M-am ridicat, plângeam, plângeam de mulțumire, că am ajuns la sfânt, acolo. Că atât am trăit eu și mi-am dorit atât de mult, încât simțeam că am ajuns în cer, că am

ajuns în Eghina. Ei, și după aia am simțit o mângâiere, și a început să dea drumul la auz. Simțeam ceva, simțeam că e mai bine! Apoi am mers și m-am spovedit.

D. V.: – Până atunci nu auzeați deloc, nici cu o ureche, nici cu cealaltă?

Maria-Liliana M.: – Nu... foarte puțin, foarte vag, cu cealaltă. Dar eu nu-i mai supăram pe dânșii – pe Mihai, pe copii. Nu le mai spuneam că nu mai aud. Știau, dar nu voiam să știe chiar tot ce se întâmplă cu mine, ca să nu-i mai supăr și pe ei. După aia, când am ajuns acasă, i-am dat telefon la serviciu lui Mihai: „Mihai, aud mai bine!”

Mihai M.: – Pe urmă, încet-încet, și-a revenit și vederea. Durerile de la cap au dispărut din momentul ăla. Noi, ca oameni, aveam încă nesiguranță: „Dar dacă o să apară iarăși durerile, dacă...”

Maria-Liliana M.: – Nu, nu! Mi le-a luat și m-a întărit Dumnezeu, și am crezut că n-o să se mai întoarcă durerea aia.

D. V.: – Ați început atunci să auziți și vederea v-a revenit treptat...

Maria-Liliana M.: – Cred că într-o săptămână de zile vedeam bine.

D. V.: – Ca mai înainte, nu era nicio diferență?

Maria-Liliana M.: – Ca înainte. Numai că acum, după aproape zece ani, nu mai văd la fel de bine, îmi pun ochelari când citesc.

Mihai M.: – Acum e și o chestiune de bătrânețe.

Maria-Liliana M.: – Acum, dar atunci s-au vindecat toate, slavă Domnului. După ce am simțit că m-a operat Sfântul Nectarie, am mers atunci la părintele Panaghiotis, bătrânul, că sfântul mi-a dat de înțeles să merg să mă spovedesc. Așa am simțit eu acolo. Am mers și m-am mărturisit la bătrânul Panaghiotis de la Eghina. Și mi-a spus: „Știți cât vă iubește sfântul pe voi, românii?” Am zis că știu, știu că mă iubește, că mari minuni a făcut cu mine. A zis: „Foarte mult vă iubește pe voi!” După ce m-am mărturisit, mi-a zis: „Sfântul o să lucreze cu tine!” Dar sfântul a și lucrat cu mine. Și părintele mi-a spus și

despre mama niște lucruri pe care nu avea de unde să le cunoască, de unde să le știe...

D. V.: – Părintele Panaghiotis avea și el dar de la Dumnezeu, harisme duhovnicești!

Maria-Liliana M.: – Da, da. Mai avem un părinte, care a fost duhovnicul nostru, un părinte foarte bun, văzător cu duhul – părintele Irimescu de la Rădășeni, de lângă Fălticeni. Am văzut odată, la Sfânta Liturghie pe care o săvârșea, ceva... La Sfânta Evanghelie și la ieșirea cu Cinstitele Daruri, curgeau de sus, până pe capul lui și în potir, stele, întruna. Și i-am spus: „Părinte, am văzut ceva!” Și m-a prins de mână: „Să nu mai spui la nimeni, că n-ai văzut nimic!” Și părintele Irimescu, când am fost în 2001 acasă, am mers la dânsul înainte de a pleca în Grecia... El a văzut că ceva se întâmplă, dar vedea și salvarea mea. Și mi-a dat o carte de rugăciune, în care scria: *Rugăciune înainte de moarte*. Când mi-a pus cartea aceea în mână, am început să tremur.

D. V.: – Înainte să aveți ispita cu venitul în Grecia? Chiar atunci, înainte?

Maria-Liliana M.: – Da, da. El vedea ceva, dar vedea și scăparea! Nu știa cum să interpreteze bine: să mă oprească să mă întorc în Grecia sau să mă lase. Atunci, Mihai trebuia să vină la muncă, orice ar fi! Dar părintele vedea și scăparea. Când mi-a pus cartea în mână, am început să tremur, am zis că ceva vede. După ce am trecut prin acea grea încercare, i-am spus: „Părinte, de ce nu mi-ați spus să mă opresc?” A răspuns: „Fiindcă eu vedeam că tu treci!”

Mihai M.: – Mi-a spus așa și mie, la telefon. Pe urmă a venit și a stat la noi, în Grecia. Și așa i-a spus: „Liliana, eu vedeam că o să treci cu bine!”

Maria-Liliana M.: – Că a văzut și altele atunci, a văzut...

D. V.: – Slavă Domnului că mai sunt astfel de duhovnici...

Mihai M.: – Când am fost prima dată la părintele Panaghiotis, ne-am dat seama că părintele e deosebit... Iaca, de asta trebuie să ne ru-

găm pentru duhovnici atunci când ne ducem la ei. Cu câtă credință te duci către un duhovnic, atât îți dă Domnul prin gura lui – fără ca el să conștientizeze în momentul ăla, sau știu eu... că trebuie să primești cuvinte bune. E un lucru foarte bun.

Maria-Liliana M.: – Și îmi spune părintele: „Tu să nu răsplătești după cum ți-au făcut ei ție!”

D. V.: – *Să nu răsplățiți răul cu rău...*

Maria-Liliana M.: – Nici la omul acela, nici la femeia de la care mi s-a tras, care mi-a făcut vrăjile. Asta a simțit-o și mi-a spus-o. A zis: „Tu să le plătești cu bine!” Și apoi a spus rugăciuni către Sfântul Nectarie. De atunci mi s-a ivit de multe ori în vis Sfântul Nectarie.

D. V.: – *Înainte vă apăruse vreodată?*

Maria-Liliana M.: – Înainte, nu. Dar înainte nici nu am avut nevoie, cred. Atunci când m-a văzut în chinurile alea mari, atunci m-a ajutat. Dar apoi, de multe ori, când aveam câte un ne-caz, câte o problemă, mă rugam la dânsul și îl vedeam în vis. Ne dădea sfaturi despre copii, despre ce trebuia să fac în anumite probleme...

D. V.: – Cu ce vă frământa mai tare, nu?

Maria-Liliana M.: – Da. (...)

D. V.: – Și când v-a apărut în vise, ce v-a spus?

Maria-Liliana M.: – În vis mi-a apărut și acum, cu nepoțelul. Fata mea nu rămânea însărcinată, și i-a spus doctorița pe care o cunoaștem noi că s-ar putea să nu aibă copii în viața ei, cu ce a avut ea, o problemă de sănătate. Ei, a mers acolo, la Sfântul Nectarie, și a simțit ceva în burtă la ea. Și a promis că primului copil o să-i dea numele Nectarie. La care soțul ei, grec fiind, în ultima clipă a vrut să schimbe numele.

Mihai M.: – La greci, totdeauna, se pune numele tatălui băiatului.

Maria-Liliana M.: – Ea a zis: „Nu, îi dau numele sfântului, și cu asta, basta! Dacă după aia nu mai pot face copii! Eu îi dau numele sfântului!” Și am făcut Acatistul Sfântului Nectarie. La naștere i-au spus că trebuie să facă cezariană. Dar nu a mai făcut.

Mihai M.: – Acatistul s-a făcut mult, luni în șir se făcea în fiecare zi acatistul.

Maria-Liliana M.: – Făceam în fiecare zi acatistul, m-am rugat... Aveam o iconiță din carton la care mă rugam, când mă puneam în genunchi. La un moment dat, aproape când să nască fata mea, m-am rugat la sfânt. Îl simțeam după capul meu așa, în sus, și cu toată energia prin toate mădularele mele. Îl simțeam pe sfânt, îmi dădea încredere, copilul ăsta al lui este și numele lui o să-l poarte! Și am început să plâng de mulțumire. Și-i dau telefon lui Mihai, și i-am spus ce am – asta a fost trăire, la sfârșitul acatistului! Trăire așa, pe viu am simțit. Și-i dau telefon lui Mihai, și-i spun. Mihaela, fata noastră, îmi dă telefon a doua zi: „Mămică, trebuie să nasc! Trebuie să vin de la Uranopoli – că ea e căsătorită acolo – la Tesalonic.”

Mergem la doctoriță, se chinuie de dimineață până seara, și doctorița zice: „Liliana, în caz că nu poate, trebuie să-i facem cezariană.” Ei, iau eu cruciulița mea și cu metania, că n-am rușine, eu unde ies, ies cu cruciulița și mă rog. Ei, am făcut metania la Sfântul Nectarie, toată metania aceea mă rugam la Sfântul Nectarie, să se roage pentru dânsa la Domnul, să facă ceva. Am zis: „Cum ne-ai ajutat atât de mult, Sfinte

Nectarie, copilul ăsta nu trebuie să ajungă la cezariană. Să iasă cu bine!” Când am terminat metania de făcut, a ieșit băiețelul, cu gura mare, și am zis: „Doamne sfinte, și de data asta ne-ai ajutat! Doamne, de acum să ne ajuți și să primească numele ăsta, că oamenii ăștia sunt sucii!”

În noaptea aceea, după naștere, l-am visat pe sfânt că stătea la maternitate și o păzea pe Mihaela! În vis, văd un părinte la ușă că tot făcea metanie și tot făcea rugăciune... Zic: „Binecu-vântați, părinte!” Și zice: „Domnul!” Zic: „Ce părinte sunteți?” Zice: „Dar nu m-ai chemat tu?” Când ridică capul, l-am cunoscut că e Sfântul Nectarie. Ochii mari, patrafir în față. A zis: „Dar nu m-ai chemat tu să mă rog pentru fata ta? Eu sunt aici, o păzesc.” Mihaela era într-un pat alb, copilul în partea dreaptă, cum dădea ea piept la copilul ăsta; și a deschis ușa, și a zis: „Uite-o, e acolo! Nu m-ai chemat tu să am grijă de dânsa? Copilul ăsta numele meu îl va purta!”

De-acum, înainte de botez, iar îmi apare sfântul în vis. Îmi apare întâi părintele Vicențiu, cel care a și botezat mai apoi copilul. Și-i zice părintele ginerelui meu, Teofil: „Hai, dă-mi o hârtie și scrie ce nume vrei să pui la copilul ăsta.” El dă repede hârtia, scrie nu știu ce, și apare pe

hârtie scris: Nectarios. „Cum, te-ai răzgândit, de ai pus Nectarie?”, zice părintele Vicențiu. „Nu, zice Teofil, dă-i Fotie!” În timpul acela, intră Sfântul Nectarie, îmbrăcat în veșminte, așa, și-i spune părintelui Vicențiu: „Copilul ăsta o să poarte numele meu!” Și, într-adevăr, în ziua botezului, ginerele, Teofil, a mers la părintele din Uranopoli, la părintele Teodosie, să schimbe, să-i pună numele lui taică-său, adică Fotie. Și părintele l-a dat afară. Scandal au făcut toți, cu soacra, cu toți de acolo, scandal la părintele Teodosie. Iese părintele și-i pune numele de botez afară, Nectarie, și le-a închis gura la toți. Și Nectarie a rămas...

D. V.: – Și în România din ce în ce mai mulți părinți pun copiilor lor numele de Nectarie sau Nectaria... Când am botezat-o pe prima noastră fetiță Nectaria, după aducerea moaștelor Sfântului Nectarie la Radu Vodă, mulți considerau că numele e ciudat. Dar, acum, sunt atâtea fete cu acest nume...

Maria-Liliana M.: – Noi mai avem o minune cu Sfântul Nectarie. La genunchi, am făcut lichid. Foarte mult lichid am făcut la genunchi. I-am promis eu Sfântului Nectarie că o să merg în

genunchi la el... Și am mers. Așa am mers, cu genunchii bolnavi. Și m-am vindecat. M-am dat cu mir de la Sfântul Nectarie, și am făcut Aca-tistul Bunei-Vestiri, când am fost în Tinos.

D. V.: – La cunoscuta icoană făcătoare de minuni a Maicii Domnului, nu?

Maria-Liliana M.: – Da. Am zis că, dacă merg în Tinos, o să merg în genunchi, până la icoană. Așa se face acolo. Se merge din port, în genunchi, pe piatră, cam un kilometru jumătate, până la icoana Maicii Domnului. E un covoraș acolo, special.

Mihai M.: – În intersecții, e numai piatră.

Maria-Liliana M.: – Și i-am promis și Sfântu-lui Nectarie că o să urc la el în genunchi, pe treptele din mănăstire, dacă mă face bine. Și după ce am mers în Tinos, am venit în Eghina.

Mihai M.: – Și ea a urcat pe toate scările alea, de jos până sus, în genunchi, de la poartă, de jos, până sus. Când a ajuns sus, a început să iasă din ea un plâns...

Maria-Liliana M.: – Pentru că l-am văzut pe Sfântul Nectarie pe scări. În fața mea, când să

ajung la mormântul lui. Eu eram în genunchi... Exact la ușă, când să intrăm la mormânt. Dar, sufletește, a fost o trăire extraordinară.

Mihai M.: – Am văzut și eu atunci niște lucruri deosebite. Mi-a dat Dumnezeu și mie. Dumnezeu ne dă niște bucurii... Atunci am văzut și eu trăirea ei...

D. V.: – *Dumnezeu face multe minuni, dar oamenii sunt de multe ori orbi...*

Mihai M.: – Să vadă omul și că înviază morții, și nu știu ce, și tot nu crede... Dar nu este minunea cel mai important lucru... Cel mai important este un suflet care se întoarce și are veșnicie. Minunea asta este. Că, altfel, s-a vindecat omul, mai trăiește o sută de ani sau douăzeci de ani, moare și tot așa moare. Dar când un suflet se întoarce!... Asta trebuie să accentuăm, că sufletul este valoarea supremă, și țelul suprem este mântuirea. Astea sunt piscuri pe care trebuie să le atingem, și nu minunile, care sunt doar niște ajutoare pentru cel care are terenul pregătit să primească sămânța. Într-o predică, trebuie să ai patru-cinci puncte principale, pe care le dezvoltăm ca să atragi atenția și celui

care doarme în fundul scaunului: „Vino, măi, băiete, aici!” Putem sta muți în fața adevărului? Rămânem statui atâția ani de zile, când Dumnezeu a binevoit a face să ne naștem creștini? Putem să stăm nevinovați când știm că ăla m-a scuipat, și eu să stau să-l scuip și eu? Nu trebuie să mă duc să-l îmbrățișez? Fă-o, dacă poți... căci pentru dușman a venit Domnul, și nu pentru ăia care-s dreți! Pentru ăsta păcătos, pentru ăsta ticălos, pentru ăsta a venit Domnul! Dacă Domnul a venit pentru el, omul ce trebuie să facă? Trezește-l, ca să se întrebe: „Unde mă duc, măi, frate?” Să-i revină sentimentele pierdute! Și asta e o mare cauză pentru care trebuie să luptăm toți cei care suntem creștini! Toți care suntem creștini! Dacă Dumnezeu ne-a dat să cunoaștem cinci lucruri, noi măcar trei să le spunem!

D. V.: – Așa este. Iar dumneavoastră aveți multe lucruri deosebite de spus, ați avut parte de multe momente grele în viață...

Maria-Liliana M.: – Da, am avut.

Mihai M.: – A avut, da. I-a fost greu și atunci când s-a făcut reconstituirea cazului, cu poliție, lume, așa cum se face. Dar trebuie să iertăm

tot răul făcut de alții... De exemplu, vecinului tău, care te scuipă și te batjocorește, tu îi spui: „Iartă-mă, frate, eu te-am provocat.” Cerându-i iertare a doua și a treia oară, până la urmă începe în el procesul de conștiință. Nu te salvează Dumnezeu doar pe tine, îl salvează și pe el. Și alt vecin la rândul lui... Vezi cum lucrează Dumnezeu? Nu numai cu unu sau doi... Prin răbdarea ta, prin faptul că îți ceri iertare, deși el ți-a greșit, nu tu, vine Dumnezeu care îl salvează și pe el, și alte rude. Că el primește luminare din asta, prin cărbunii pe cap pe care i-ai pus prin purtarea ta. Dar arderea asta e spre binele lui.

Maria-Liliana M.: – Eu am simțit asta pe pielea mea cu cel care a vrut să mă omoare atunci, în munți. Eu acum aș vrea să merg să-i dau un buchet mare de flori... Aș vrea să-mi spună și el lucrurile minunate pe care le-a văzut el atunci. Asta ar fi cea mai mare mărturie, a lui, dar nu mă lasă duhovnicul să merg la el... Mi-a zis: „Lasă-l, l-ai lăsat la mâna lui Dumnezeu, lasă-l. O să-i dea Domnul flori și tot ce merită...”

Mihai M.: – Dacă e de la Dumnezeu să se întoarcă și el, dacă i-a părut rău, acolo, în pușcărie,

într-adevăr, Dumnezeu îi întinde și lui mâna. Că a fost prins cu alte rele și până la urmă tot a ajuns în pușcăriile...

D. V.: – Dar oare, pentru sufletul lui, nu ar fi bine să vă duceți la el și să-i spuneți că l-ați iertat? Să vadă cum creștinii chiar iartă...

Maria-Liliana M.: – Eu mă rog pentru el... O să-l lumineze Domnul.

Mihai M.: – Să-l lăsăm la mâna Domnului, așa ne-a zis duhovnicul. Poate n-a venit timpul.

Maria-Liliana M.: – Mulți părinți mi-au spus să-l las la mâna Domnului...

D. V.: – Totul e ca el să facă primul pas spre Dumnezeu, și Dumnezeu îl va ierta.

Mihai M.: – Așa începe căutarea. Știm că suntem nevrednici, dar, căutând azi, mâine, coboară Domnul din cer și ne întinde mâna. Și coboară. Și o spun cu tărie: coboară!

Maria-Liliana M.: – La mine a coborât, fiindcă eu am fost în încercările astea atât de mari și am văzut că numai Domnul a putut să mă ajute, și omul de lângă tine a încercat să te omoare,

să-ți ia viața... Altcineva... nici câinii ăia, lupii ăia pe care i-am văzut pe munții ăia, nu m-au atins.

Mihai M.: – Plâneau și o mângâiau. Încălzeau cu blana lor picioarele ei! Vă dați seama ce chestiune aici? Teribilă!

Maria-Liliana M.: – Dar omul, când te vede la un necaz, nu te ajută.

Mihai M.: – Până și vaca aia care a stat să tragă din ugerul ei lapte. Vaca, așa, pe munte, acolo – că sunt sălbatice!

Maria-Liliana M.: – Avea la gât clopot.

Mihai M.: – Și stătea vaca să tragă din ugerul ei lapte și să-și ude buzele. Vă dați seama, toate chestiunile astea?

D. V.: – Dar erau acolo ciobani, nu? Vacile alea aparțineau cuiva, nu?

Mihai M.: – Le lasă singure pe munți, și vin seara, cândva, se adună, la muls. De lume, ele fug.

Maria-Liliana M.: – Grecii ăștia mi-au spus: „Vai, cum te-ai apropiat de ele? Că împung, sunt periculoase vacile alea!” Da, dar eu am făcut semnul crucii, cum mi-a dat Dumnezeu prin

minte, și probabil că aveam ceva pe gât de la alea, ce mi-au dat... de la pastilele alea spurcate pe care mi le-au dat.

Dacă le luam eu acelea toate, nu mai era nevoie să treacă cu mașina peste mine...
Muream din prima...

Încheiere

D. V.: – Ați trecut prin multe și grele încercări. Bine că v-au ajutat și Maica Domnului, și Sfântul Nectarie cu alți sfinți...

Maria-Liliana M.: – Cuviosul David și cu Sfântul Iacov Tsalikis, la fel, m-au ajutat la sănătatea mea, după loviturile primite atunci...

Mihai M.: – Când mergeam în Eghina, ne întorceam pe la Sfântul Ioan Rusul, pe la Cuviosul David, stăteam la rugăciune, stăteam seara acolo, ne rugam. Au participat și ei la durerea noastră.

Maria-Liliana M.: – Fiindcă simțeam mult ajutor de la Sfântul Ioan Rusul. Simțeam că centura care e lângă raclă, acolo, scotea tot răul de la loviturile pe care le-am primit.

D. V.: Adică simțeați că vă alunga problemele de sănătate...

Maria-Liliana M.: ... pe care le aveam în mine, în organele mele. La Cuviosul David, la fel am simțit, când a făcut rugăciuni la capul meu. După

aceea am venit la Sfântul Nectarie din Eghina, am trecut pe la Evvia. Iar simțeam puterea sfântului, cum scotea din cap de la mine durerea.

Mihai M.: – Într-o seară, ne-am rugat pentru părintele Vicențiu. Am făcut Acatistul Sfinților Epictet și Astion cu părintele din România, părintele Vasile, pentru părintele Vicențiu, care era în operație în Elveția.

Mihai M.: – Și au început sfintele moaște ale Sfinților Epictet și Astion să scoată o mireasmă... care a ținut o săptămână! La Fălticeni s-a întâmplat asta. Nouă ne-a dat un părinte de aici două bucățele mici din moaștele Sfinților Epictet și Astion.

Maria-Liliana M.: – La care am făcut, vreme de trei luni de zile, acatistul sfinților, în fiecare zi. Și, când am mers în România, ni le-a dat cu noi, așa, ca binecuvântare, să se închine lumea.

Mihai M.: – A doua zi era operația părintelui Vicențiu. Și când am citit seara rugăciuni către sfântul, cu preoți și cu toată lumea, cum se citește la noi, la Suceava – toată lumea stă mai mult în genunchi –, a început să iasă o mireasmă. Și a ținut o săptămână. Pe urmă, când am

venit cu moaștele acasă, mireasma ieșea, și toată lumea se mira, și părintele, și toți: „Ce-i cu lucrul ăsta?” Ei, nouă nu ni s-a părut ciudat... Altă dată ne-a dat părintele o bucățică mică de tot din moaștele Sfântului Pantelimon, și, când i-am făcut acatistul, a început să scoată o mireasmă... de la acatist!

Maria-Liliana M.: – Sau aveam părțicele de la Sfântul Ioachim din Ithaca, două părțicele mici, de la părintele Vicențiu; el ne-a dat două părțicele mici, așa.

Mihai M.: – Din care avem la Fălticeni.

Maria-Liliana M.: – Când a venit părintele din România aici, la noi, a făcut paraclisul sau acatistul lui, și a început mireasma în casă. Și noi făceam acatistul sfântului tot timpul, acasă.

D. V.: – *În România nu se obișnuiește ca mirenii să aibă în casele lor sfinte moaște, dar, în Grecia, mai mulți primesc și au sfinte moaște. Dar și în Viețile Sfinților scrie cum capul Sfântului Ioan Botezătorul a stat multă vreme în familia unui mirean, căruia sfântul îi ceruse să ia moaștele de la doi călugări lipsiți de evlavie... Și în vechime, mulți creștini țineau sfinte moaște în casele lor, cinstindu-le cu evlavie.*

Mihai M.: – Dacă le cinstești poți să ai... că aici este totul!

Maria-Liliana M.: – Noi nu le-am ținut în casă, noi le-am dus la biserică.

Mihai M.: – Dar trebuie cinstate. Și trebuie să duci viață curată. Dumnezeu nu condamnă viața de familie, dacă este în drepturile ei, adică plăcută Domnului...

D. V.: – În viața duhovnicească sunt și bucurii, dar și încercări pe măsura lor. Dumneavoastră ați trecut prin mari încercări...

Maria-Liliana M.: – Eu am mai trăit ceva deosebit... Când eram copilă, mi-am salvat trei verișoare de la înec. Pe una n-am putut s-o salvez. Îmi dau acum seama că și atunci a fost o minune. Că nu știam să înot, nu aveam de ce să mă prind...

Mihai M.: – Era copilă...

Maria-Liliana M.: – De unșpe ani eram, și celelalte erau mai mici. Pe una n-am salvat-o. Dar o viață întregă nu am reușit s-o conving pe mătușa mea că nu am avut nicio vină. Atâția ani de zile. Ea și-a blestemat copiii – că fusese ceva între familia mea și familia ei. Și ea a spus

că să-i mănânce înecătoarea copiii dacă ea a spus unele lucruri. Și n-a durat mult, și într-o săptămână erau să se înece toate fetele, două mai mici și două mai mari. Dar așa a făcut diavolul ca să fiu eu la mijloc.

Mihai M.: – Ea a vrut să le scoată pe fete...

Maria-Liliana M.: – A fost o minune și atunci. Nu era acolo nimeni să mă ajute. Dar am simțit cum Cineva mi-a dat atunci o mână. Mâna aceea caldă pe care am simțit-o în apă am mai simțit-o, după mulți ani, la gura mea, când am fost răpită. Aceeași mână sfântă... Atunci fetele se scaldau. Și au venit la mine să merg cu ele să fac baie. Eu le-am spus că nu mă lasă mama. Că mama era bolnavă. Ea nu m-a lăsat, dar am fugit de acasă. Ele erau la gârlă și, de pe dâmbul ăla, m-au chemat și pe mine... Când au ajuns la vârtejul ăla, apa cred că era foarte largă, de zece metri, pe una a prins-o. Celelalte au sărit s-o salveze. Eu am dat să fug după ajutoare, dar unchii noștri nu auzeau. M-am blocat, nu am putut să mai fac niciun pas înainte. Am zis: „Doamne, Măicuță sfântă, ajutați-mă!” Ce să fac, unde s-o apuc? Una dintre fete a plecat acasă. Eu n-am putut să mai plec după ajutoare, m-a întors

Dumnezeu înapoi, și am întins mâna după ele, și le-am salvat pe celelalte. Dar mâna aceea care m-a ținut era a Domnului, că eu nu aveam de ce să mă prind acolo. Le-am întors pe fete cu fața în jos, am scos apa din ele... Ce-am putut să fac acolo, am făcut. A fost minune și atunci... Și a fost o minune că am putut să-i spun mătușii mele cum a fost, după patruzeci de ani. Că ea și-a blestemat copiii și de asta s-a întâmplat ce s-a întâmplat... Fata care s-a înecat cred că era de nouă ani, celelalte erau de cinci-șase ani.

D. V.: – Ați mai avut în copilărie și alte momente în care ați simțit ajutorul deosebit al lui Dumnezeu?

Maria-Liliana M.: – Am avut mai multe... Dar ăsta cred că a fost cel mai mare. Domnul m-a ajutat să salvez sufletele astea.

D. V.: – Ați crezut în Dumnezeu de mică?

Maria-Liliana M.: – Da. M-am născut în anul 1960... De multe ori, de mici copii ne uitam la stele. Mă întrebam ce poate să fie dincolo de stele... Cum e cerul? De ce mama poartă cărțile de rugăciune în geantă? Psaltirea o citea mult... Mergea la biserică, ne învăța rugăciuni...

D. V.: – Toți erau credincioși în familia dumneavoastră?

Maria-Liliana M.: – Fratele meu nu, el nu căuta ce căutam eu, despre mântuire.

D. V.: – Dar aveți duhovnic?

Maria-Liliana M.: – Da, de mică, în sat. În satul Hreățca, lângă Fălticeni. De mic copil am fost bolnavă cu rinichii, am stat mult în spital. Domnul a făcut multe minuni cu mine...

Mihai M.: – Odată au dus-o cu salvarea de la Fălticeni la Iași, credeau că moare. I-au aprins lumânarea. Dumnezeu a ajutat-o mult. Pentru că i-a fost greu...

D. V.: – Cum v-ați simțit când s-a făcut reconstituirea cazului? V-a fost greu să vă aduceți aminte prin ce-ați trecut?

Maria-Liliana M.: – Nu. Așa ceva nu se poate uita niciodată, prin ce-am trecut eu. În fiecare zi mi-aduc aminte.

Mihai M.: – Mereu, mereu o ia nostalgia și plânge, când își aduce aminte. Întotdeauna, și când vede câte ceva, imediat: „Așa eram pe munți...” „Așa mi-au făcut mie...” „Așa a fost aici...”

E ceva care o urmărește tot timpul, e ceva care nu iese...

D. V.: – Durerea a rămas!

Mihai M.: – A fost o Golgota! A fost o Golgota! Dar s-a sfârșit...

D. V.: – Slavă Domnului...

Maria-Liliana M.: – Cam atât am avut de spus...

Mihai M.: Noi, ce-am avut în gușă, și-n căpușă...

D. V.: – Tocmai de asta și era nevoie, de o mărturie sinceră. Să dea Dumnezeu să fie de folos pentru ceilalți.

Mihai M.: – Asta e. Țelul suprem. Și când am început lucrarea de la Hreățca, cu părintele Vasile, tot așa a fost. Cum să începem o lucrare care să fie spre folosul oamenilor și spre mângâierea lor. Fiindcă au mulți nevoie de mângâiere. Sunt mulți care nu știu ce trebuie să facă, și poate nu e vina lor. Dacă Dumnezeu ne-a înzestrat pe noi cu cincisprezece lucruri pe care le-am știut mai mult, trebuie să le împărtășim și altora. Că e de datoria noastră...

Cuprins

Introducere	5
Minuni contemporane	11
Despre rugăciunea mirenilor	11
Despre familia creștină	18
Lupta pentru mântuire	31
Despre post	36
Despre Taina Spovedaniei	42
Despre Sfânta Împărtășanie	47
Despre ispita deznădejzii	50
„Suntem niște păcătoși”	54
Despre pelerinaje	57
Despre Mitropolitul Atanasie al Limassolului și Cuviosul Iacov Tsalikis	59
Arătările Sfântului Arsenie Capadocianul	63
La praznicul Cuviosului Paisie Aghioritul	68
Sfântul Cosma, Protosul Athosului	78
Despre Sfântul Ioachim din Ithaca	91
„Am fost operată de Sfântul Nectarie...” ...	93
Încheiere	135

